



Ma'rifat

ENLIGHTENMENT XALQ ZIYOLILARI GAZETASI معرفت

1931-yildan chiqa boshlagan • E-mail: info@marifat.uz • 2014-yil 20-mart, payshanba № 23-24 (8673)

ҲАР КУНИМИЗ НАВРЎЗ БЎЛСИН!



ПРЕЗИДЕНТ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ НАВРЎЗ БАЙРАМИГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ МАРОСИМДАГИ ТАБРИК СЎЗИ

Азиз юртдошларим, қадрдонларим!

Муҳтарам меҳмонлар!

Биз Ватанимиз ва эл-юртимизнинг тарихий сана ва айёмларига бағишланган байрамларни катта тайёргарлик ва хурсандчилик билан ўтказамиз.

Лекин, ҳеч иккиланмасдан айтиш мумкин: аини шу кунларда кутлуғ қадамлари билан диёримизга кириб келаётган, баҳор, яшариш ва янгилашни рамзи, шарқона янги йил дубчаси бўлмиш Наврўзи оламини кутиб олиш ва ўтказиш маросимлари

ва хурсандчилигини ҳеч қайси байрам билан солиштириб, қиёслаб бўлмайди, албатта.

Бугун, шу фурсатдан фойдаланиб, мана шу гузал майдонда байрамона кайфият билан жамулжам бўлиб ўтирган сиз, азизларга, сизларнинг тимсолингизда бутун халқимизга ўзимнинг чуқур ҳурмат-эҳтиромимни, меҳр-муҳаббатимни билдириб, Наврўз айёми билан табриклаш — мен учун катта бахт.

Азиз дўстларим!

Наврўз айёмини халқимиз нақадар орзиқиб ва интизор бўлиб кутиб ола-

ётгани, бу байрамни энг қадимий ва асл миллий байрам сифатида ана шундай ардоқлаб ўтказишимиз, ҳеч шубҳасиз, бежиз эмас ва **бунда чуқур маъно-мазмун бор.**

Бунинг сабабини аввало Наврўз голярида минг йиллар давомида, "Авесто" замонларидан буён халқимизнинг безавол сақланиб келаётган қадимий урф-одат ва удумлари мужассам тоғганида, ҳамоҳанг бўлганида кўришимиз даркор.

Бундай муносабат — аввало кўҳна ва буюк тарихимизга, улуғ аждодларимиз қолдирган меросга, бой ма-

даниятимизга ҳурмат-эҳтиром билан қараш деганидир. Шу билан бирга, бундай муносабат — узоқ ва яқин ўтмишимиз давомида, ўта мураккаб дамларда қандай қийин бўлмасин, қандай оғир синовлардан ўтишга тўғри келмасин, муқаддас қадриятларимизга хиёнат қилмасдан, уларга доимо садоқатли бўлиб яшаётганимиз, уларни эъзозлаб, авайлаб, янги авлодга етказиб келаётганимизнинг ёрқин фодаси ва тасдиғидир, десак, аини ҳақиқатни айтган бўламиз.

Наврўзи олам ўлкамизга қадам қўйиши билан ҳар биримиз ён-атрофимиздаги мавжудотнинг уйғониши, куртаклар ва гул-чечаклар очилиши, еру кўк бағрида юз бераётган ўзгаришлардан, баҳор нафасидан баҳраманд бўламиз, она табиатимизнинг узвий ва ажралмас бир қисми эканлигини беихтиёр чуқур ҳис қиламиз.

Аини шу паллада худдики табиат олами билан уйғун ва муштарак бўлиб, бу осуда ҳаётни ҳар бир кунининг қадрига етиб, шукроналик ҳиссиёти билан яшаш кераклигини яна ва яна бир бор англаймиз.

Бундай ажойиб лаҳзаларда миллати, тили, динидан қатъи назар, юртимизда яшаётган ҳар қайси инсон, ҳар қайси оила шоду хуррамлик билан баҳор соғинчи ва орзу-ниятларини, ёруғ чехрасини намоён этишга интилади.

Шу файзли, шодиёна кунларда ҳар қандай гина ва аразлар, низо ва адо-ватлар унутлади, юртдошларимиз сумалак, ҳалим, кўксомса каби тансиқ таомлар тортилган дастурхонлар атрофида тўпланиб, қалбини дунёга кенг очиб, Наврўз неъматларини, байрам қувончини экинлари, ёру биродарлари билан баҳам кўришни истайди.

Барча-барчага соғлиқ-омонлик, бахт-саодат тилайди, табаррук кексаларни зиёрат қилишга, уларнинг дуосини олишга ҳозир бўлади.

(Давоми 2-бетда.)

Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Миллий боғида Наврўз байрами тантаналари бўлиб ўтди

Она заманимизни ям-яшил либосга буркаб, ўзининг бетакор кўрку жамоли, баҳорий насимлари, қиру адирларда кулаётган бойчечагу лолалари билан юртимизга Наврўзи олам кириб келди. Наврўз — бу тиниқ осмон, яшил борлик, меҳнат ва муҳаббат, гул ва алёрларнинг муштарак рамзи. Атрофга сумалакнинг хуш бўйи, қиру адирларда улоқчи отларнинг мағрур кишнаши, давраларда бел олишаётган алп йигитларнинг ўктам ҳайқириқлари, қошларини ўсма безаган қизлар кулгуси таралади.

Вужудимизни ҳаётбахш умидлар қамраб олади. Янгилашни фасли қалбларда акс-

садо беради. Улуғ бунёдкорликнинг абадий қудрати ўзига чорлайди. Борлик инъом этган ободлик, поклик, янгилашни ва яратиш завқи одам ва оламни боғлайди.

Юртимизга уйғониш, янгилашни ва яшариш фасли ана шундай кириб келади. Табиат қудрати, бирдамлик, бунёдкорлик ва эзулик тимсоли — Наврўз бошланади.

19 март. Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Миллий боғи байрамона безатилган.

Бу ерга сенаторлар ва депутатлар, ҳукумат аъзолари, фан, маданият, спорт ва санъат намояндалари, ишлаб чиқариш илгорлари, тадбиркорлар, табаррук отахону она-

хонлар, турли соҳаларда меҳнат қилаётган юртдошларимиз, мамлакатимизда фаолият кўрсатаётган хорижий давлатлар элчихоналари ва халқаро ташкилотлар вакиллари ташриф буюрган.

Соат 10:00. Майдонга Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов кириб келади.

Байрам тантанасига йирилганлар давлатимиз раҳбарини қарсаклар билан кутиб олади.

Чорлов мусиқаси янграйди.

Сўз Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримовга берилади.

(Давоми 2-бетда.)





ҲАР КУНИМИЗ НАВРЎЗ БЎЛСИН!

ПРЕЗИДЕНТ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ НАВРЎЗ БАЙРАМИГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ МАРОСИМДАГИ ТАБРИК СЎЗИ

(Давоми. Боши 1-бетда.)

Шу мўътабар айёмда беморлар, етим-есирларнинг, муҳтож инсонларнинг кўнглини, руҳини кўтариш, барча савоб ишларни амалга ошириш — буларнинг ҳаммаси халқимизнинг қон-қони, онгонига сингиб кетганидан, яхшилик ва эзгуликни доимо юрагида сақлаб келаётганидан дарак беради.

Айни шундай пайтларда ўзимга ўзим бир савол бераман. Дунёда бизнинг меҳрибон, меҳмондўст халқимизга ўхшаган халқни топиш мумкинми ўзи? Аминман — ҳеч қачон!

Азиз дўстларим, биродарларим, бизнинг халқимиз нимани истайди? Аввало, ўз юртида ва қўшни минтақаларда, бутун оламда тинчлик-осойишталик ҳукм суришини, турли-турли ҳудудларда давом этаётган моҳаро ва қарама-қаршилиқлар кучишлатмасдан, фақатгина тинчлик йўли билан, сиёсий музокаралар йўли билан ҳал қилинишини хоҳлайди.

Ўз осмонининг мусаффо бўлишини, тинчлик барқарор бўлган ҳаётни истайдиган халқимиз ўзгаларга ҳам айни шундай тилакларни раво кўради.

Фурсатдан фойдаланиб, бизга ҳурмат ва эҳтиром кўрсатиб, бугун мана шу даврада ўтирган чет давлатларнинг мухтарам элчиларини, халқаро ташкилотлар вакилларини, бутун дипломатик корпусни, олис ва яқиндаги мамлакатларнинг халқларини Наврўз байрами билан табриклаб, уларга раванқ ва фаровонлик тилашга ижозат бергайсиз.

Мухтарам дўстларим! Менинг истагим — мана шу шуқулли, тароват сочилиб турган дамларда шу муаззам боғда бизга меҳр билан боқиб турган буюк Алишер Навоий бобомизнинг **“Ҳар кунимиз Наврўз бўлсин!”** — деган тилакларни худди янгитдан қулоғимизга чалингандек туюлсин, шундай хуш кайфият сиз, азизла-

римга, бутун эл-юртимизга доимо ёр бўлсин.

Бугун ҳаётга кириб келаётган, билаги куч-қувватга тўлиб бораётган йигит-қизларимизнинг очик чеҳрасига боқиб, айтмоқчиман — барчамиз бир нарсани эсимиздан чиқармаслигимиз зарур: Ватанимизнинг тараққиёти ҳақида, дунёнинг ривожланган демократик давлатлари қаторига кўтарилишимизни аввало сиз, униб-ўсиб келаётган ёшларимизнинг салоҳияти, билимга чанқоқлиги ва илму фан чўққиларини ўзлаштиришингизга, **етуд ва баркамол авлод бўлиб вояга етишингизга қараб халқаро жамоатчилик бизнинг нималарга қодир эканлигимизга баҳо беради.**

Шунинг учун ҳам биз ўзлигини, ўз қадр-қимматини, Ватани олдидаги ўз бурчини чуқур анлаган, ўз олдига баланд марралар қўйиб, дунёдаги барча тенгдошлари билан беллашувга тайёр фарзандларимни **бизнинг ишончимиз ва таянчимиз, ҳал қилувчи кучимиз, деб юксак қадрлаймиз** ва сиз ёшларимизни эъозлаб камол топтиришда ўзимизни ҳеч қачон аямаймиз.

Азиз ва навқирон, кўзни қувонтирадиган болаларим — Наврўзи олам барчангизга баҳордек очилиш, бахт ва омад, севги-муҳаббат олиб келсин, энг эзгу орзуларингизни рўёбга чиқариш сизга насиб этсин.

Азиз қадрдонларим! Осмонимиз мусаффо, юртимиз тинч, халқимиз омон бўлсин!

Хонадонларимиздан меҳр-оқибат, файзу баракка аримасин!

Табаррук оталаримиз, мунис оналаримизнинг умрлари узоқ бўлсин, ака-укаларимиз, опа-сингилларимизнинг кўнглидаги пок ниятлари ижобат бўлсин!

Наврўзи олам барчамизга муборак бўлсин!

(Давоми. Боши 1-бетда.)

Давлатимиз раҳбари халқимизни баҳор, янгилаш ва яшариш рамзи — Наврўз байрами билан муборакбод этади.

Муаззам майдоннинг атрофида турфа ранглардаги байроқчалар хилпиради, янгилаш ва яшариш рамзи — Наврўз байрами билан муборакбод этади. Ушбу қарорга мувофиқ юртимизнинг барча гўшаларида энг қадимий байрамимизни миллий қадриятларимизга ҳамоҳанг равишда халқ сайиллари тарзида нишонлашга қаратилган **“Ҳар кунимиз Наврўз бўлсин!”** деган гоёни ўзида мужассам этган кенг қўламли тадбирлар амалга оширилди.

Баҳорнинг дастлабки кунларидан юртимизда ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ишлари авжга чиқди. Қишнинг рутубатли кунларидан сўнг уй-жойлар саранжом-саришта қилинди. 15 март куни мамлакатимиз бўйлаб уюштирилган умумхалқ хайрия ҳашарида маҳалла ва кўчалар тозаланди, жиёбону боғлар, корхона ва ташкилотлар атрофи ободонлашти-

рилди. Табаррук қадамжолар, қабристонлар тартибга келтирилиб, мевали ва манзарали дарахтлар, гул кўчатлари ўтказилди. Кам таъминланган оилалар, ёлғиз кексалар, ногиронлар ҳолидан хабар олинди, уйлар тартибга келтирилиб, байрам совғалари улашилди. Буларнинг бари меҳроқибат, муҳтожларга ғамхўрлик кўрсатиш, инсонпарварлик гоёлари жамиятимизнинг устувор мақсадига айланганидан дарак берди.

“Фасли навбахор ўлди, кетибон зимистонлар...”. Кўнгишларга баҳорий илқил, кўклам сурурини бахш этган сеҳрли оҳанглар осушида юртимизнинг ҳусн-малоҳатда тенгсиз табиасти, батақор қадимий обидаларию замонавий меъморилик аънаналари асосида қад ростилаган муҳташам иморатлари, шаҳар ва қишлоқларимизнинг кўрку тароватли қиёфаси кўз ўнгимизда гавдаланади.

Халқимиз азалдан табиат уйғонадиган, йил янгиланадиган, дилларда янги орзу-умидлар туғилдиган кунни катта шоду хуррамлик, бунёдкорлик ва яратувчилик ишлари билан қутиб олган. Ота-боболаримиз Наврўзга покизалик, яхши орзу-ниятлар билан пешовоз чиққан. Чунки тозалик, саранжом-саришталик бор жойда қутбаракка, сиҳат-саломатлик бўлади.

Бу йилги байрам ҳам дийримизнинг барча шаҳару қишлоқлари, овул ва маҳаллаларида фусункор ва кенг миқёсда — умумхалқ сайиллари тарзида кўтаринки руҳда нишонланаётган.

Президентимиз Ислмо Каримовнинг жорий йил 24 февралда қабул қилинган **“2014 йилги Наврўз умум-**

халқ байрамига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш тўғрисида”ги қарори энг ардоқли ва асл миллий байрамимизни муносиб қутиб олиш учун асос бўлди.

Ушбу қарорга мувофиқ юртимизнинг барча гўшаларида энг қадимий байрамимизни миллий қадриятларимизга ҳамоҳанг равишда халқ сайиллари тарзида нишонлашга қаратилган **“Ҳар кунимиз Наврўз бўлсин!”** деган гоёни ўзида мужассам этган кенг қўламли тадбирлар амалга оширилди.

Баҳорнинг дастлабки кунларидан юртимизда ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ишлари авжга чиқди. Қишнинг рутубатли кунларидан сўнг уй-жойлар саранжом-саришта қилинди. 15 март куни мамлакатимиз бўйлаб уюштирилган умумхалқ хайрия ҳашарида маҳалла ва кўчалар тозаланди, жиёбону боғлар, корхона ва ташкилотлар атрофи ободонлашти-



рилди. Табаррук қадамжолар, қабристонлар тартибга келтирилиб, мевали ва манзарали дарахтлар, гул кўчатлари ўтказилди. Кам таъминланган оилалар, ёлғиз кексалар, ногиронлар ҳолидан хабар олинди, уйлар тартибга келтирилиб, байрам совғалари улашилди. Буларнинг бари меҳроқибат, муҳтожларга ғамхўрлик кўрсатиш, инсонпарварлик гоёлари жамиятимизнинг устувор мақсадига айланганидан дарак берди.

...Саҳнага келажимиз эгалари — болажонлар кириб келади. Улар ўзларининг шўх-шодон кўшқлари, жозибатор рақслари билан болалик оламининг гўзал ва бахтиёр онларини мадҳ этади.

Фарзандлари соғлом юрт қудратли бўлур, қудратли юртининг фарзандлари соғлом бўлур. Давлатимиз раҳбарининг ана шу гоёсини ҳаётга татбиқ этиш мақсадида мустақилликнинг илк йиллариданоқ мамлакатимизда соғлом ва баркамол авлодни тарбиялаш масаласи давлат сиёсати даражасига кўтарилди. Барча саъй-

ҳаракатларимиз жисмонан бақувват, фикри соғлом, имон-эътиқоди бутун, биллими, маънавияти юксак, мард ва жасур, ватанпарвар авлодларни тарбиялаб вояга етказишга қаратилган.

Президентимиз Ислмо Каримов ташаббуси билан 2014 йил мамлакатимизда Соғлом бола йили, деб эълон қилингани ана шу ғамхўрликнинг амалдаги яна бир ёрқин ифодаси бўлди.

Давлатимиз раҳбари раҳнамолигида она ва бола саломатлигини муҳофаза қилиш, ҳар жиҳатдан соғлом авлодни вояга етказишга қаратилган **“Соғлом она — соғлом бола”** дастури доирасида улкан ишлар амалга оширилди. Болаларнинг соғлом туғилиши ва соғлом улғайиши учун шароит яратиш, ижтимоий ҳимояни кучайтириш, таълим тизимини такомиллаштириш, болалар спортини ривожлантириш каби соҳалардаги изчил ислохотлар бир-би-

рини тўлдириб, узвий тизим шаклини олди. Бугун замонавий тиббий марказлар, таълим муассасалари, спорт иншоотлари ҳар жиҳатдан соғлом ва баркамол авлодни тарбиялашга хизмат қилмоқда.

Сўнги ўн йилда даволаш-профилактика муассасаларини модернизация қилиш ва энг замонавий ускуналар билан жиҳозлаш учун 750 миллион АҚШ долларидан зиёд маблағ йўналтирилди.

Ҳозирги вақтда мамлакатимизнинг 92 фоиз ўғил-қизлари ривожланиш кўрсаткичлари бўйича Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти стандартларига тўла мос келади. **“Save the Children”** халқаро ташкилоти рейтингига кўра, Ўзбекистон дунёдаги болалар саломатлиги тўғрисида энг кўп ғамхўрлик кўрсатадиган ўнта мамлакат қаторидан жой олди.

Мамлакатимизда соғлом, баркамол авлодни вояга етказишнинг асосий воситаси сифатида спортни ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

(Давоми 3-бетда.)

ҲАР КУНИМИЗ НАВРЎЗ БЎЛСИН!

(Давоми.

Боши 1-, 2-бетларда.)

Юртбошимиз ташаббуси билан ташкил этилган уч босқичли узлуксиз спорт тизими — «Умид ниҳоллари», «Баркамол авлод», Универсиада спорт мусобақалари навқирон авлоднинг спортга кенг жалб этиши билан бирга Ватанимиз байроғини халқро майдонларда баланд кўтарадиган спортчиларни кашф этишда гоят катта аҳамият касб этаётир. Болалар спортини ривожлантириш борасида мамлакатимизда яратилган тизим ва тўплаган тажриба жаҳонда кўпчиликда қизиқш ва ҳавас уйғотмоқда.

Бу борадаги кенг қўламли саъй-ҳаракатлар самараси фарзандларимизнинг саломатлигида, жисмоний кўрсаткичларида ҳам намоён бўлмоқда. Уртача вазн кўрсаткичи 14 ёшга бўлган ўғил болалар ўртасида 43 килограммдан 47 килограммга, қизлар ўртасида эса 44 килограммдан 48 килограммга ортган. Болаларнинг бўйи ўғил болалар ўртасида ўртача 3 сантиметрга, қизлар ўртасида эса 2,9 сантиметрга ўсгани халқимизнинг соғлом болани тарбиялаш борасидаги эзгу орзу-умидлари ушалаётганидан далолат беради.

...Саҳнани тўлдирган болакайларнинг чиқишларида ҳам бу жиҳатлар ўз ифодасини топади. Уларнинг майдон узра янграётган шўх-шодон кўзга янгради, она Ватани, кўклами, бахтиёр болаликни, муқтаил юрт фарзандларининг бегубор ва қувноқ дамларини мадҳ этувчи жанрадор куй-қўшиқлари, жозибдор рақслари барчага завқ-шавқ улашади...

Тинчлик ва осойишталик, аҳиллик ва бирдамлик ҳукмирон, фидойилик, изланиш, ташаббус ва ҳалол меҳнат қадрланган юртда кут-барак бўлади. Буни мамлакатимизда иқтисодий барқарорлик, юксалиш суръатлари давом этаётганида яққол кўриш мумкин. Президентимиз раҳнамолигида амалга оширилаётган ижтимоий-иқтисодий ислохотлар самарасида 2013 йилда аҳоли турмуш даражасини изчил юксалтириш таъминланди, Ўзбекистоннинг дунё бозоридаги позицияси мустаҳкамланди. Мамлакатимиз ялпи ички маҳсулоти 8 фоизга ўсди.

Янги иш жойлари ташкил этиш, айниқса, ёшларни ва хотин-қизларни иш билан таъминлашга қаратилган эътибор натижасида аҳоли турмуш даражаси юксалиб бормоқда. Утган йили бир миллионга яқин янги иш ўрни яратилди, аҳолининг реал даромадлари миқдори муттасил кўпайишига эришилди.

Ижтимоий соҳани ислох

этиш борасида амалга оширилаётган кенг қўламли ислохотлар жараёнида қишлоқлар қиёфасини тубдан ўзгартириш, намунавий лойиҳалар асосида уй-жойлар қуриш, қишлоқда замонавий инфратузилмани шакллантириш ҳисобидан аҳоли ҳаёт даражасини янада яхшилашга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Давлатимиз раҳбари ташаббуси билан қишлоқ жойларда намунавий лойиҳалар асосида замонавий уй-жой қуриш дастурининг амалга оширилиши натижасида 2009—2013 йилларда мамлакатимизнинг 159 қишлоқ туманида 900 дан ортиқ янги уй-жой массивлари барпо этилди, 33,5 мингдан зиёд яқка тартибдаги уй-жой қурилди. Булар Президентимиз раҳнамолигида Ватанимизни ҳар томонлама обод қилиш, эркин ва фаровон ҳаёт барпо этишдек олий мақсад йўлида амалга оширилаётган беқиёс ишларнинг амалдаги ифодасидир.

Бу 2013 йил 16—17 апрель кунлари мамлакатимизда бўлиб ўтган «Замонавий уй-жой қурилиши — қишлоқ жойларини комплекс ривожлантириш ва қиёфасини ўзгартириш ҳамда аҳоли ҳаётининг сифатини яхшилаш омили» мавзусидаги халқро конференцияда нуфузли халқро ташкилотлар вакиллари, уй-жой қурилиши соҳасидаги йирик компаниялар раҳбарлари, етакчи мутахассислар томонидан эътироф этилди.

Дарҳақиқат, давлатимиз раҳбари Ислом Каримов томонидан ишлаб чиқилган тараққиётнинг «ўзбек модели»нинг ўзига хос жиҳатларидан бири қишлоқларимизни изчил ривожлантиришга алоҳида аҳамият берилаётганидир. Зеро, Юртбошимиз таъкидлаганидек, барчамизнинг илдизимиз, томиримиз авваламбор қишлоқ заминига бориб тақалади.

Бугунги кунда юртимизнинг барча ҳудудларида намунавий лойиҳалар асосида халқимизнинг миллий ҳаёт тарзи, ҳудудларнинг табиий иқлим шароити, шу билан бирга, замонавий муҳандислик-коммуникация тизимлари билан уйғун ҳолда, баҳо, кенг, қулай ва ёруғ қилиб бунёд этилаётган уй-жойлар қишлоқ аҳолисининг муносиб ҳаёт кечирishi борасидаги орзуларини рўёбга чиқармоқда. 2013 йилда 353 қишлоқ массивида барпо этилган 10 мингта шинам уйлар минглаб оилалар ҳаётида ана шундай янги даврни бошлаб берди.

...Саҳна теғрасидаги йирик мониторингларда юртимизда эркин ва фаровон ҳаёт барпо этиш, халқимизнинг, шу заминда яшаётган ҳар бир инсоннинг орзу-ниятларини рўёбга чиқариш, қиш-

лоқда турмуш даражасини юксалтириш мақсадида изчиллик билан амалга оширилаётган эзгу ишларнинг самаралари акс этган тасвирлар байрам иштирокчилари қалбига эришган ютуқларимиздан фахрланиш ва мамнуният туйғуларини жўш урдиради...

Бу йилги Наврўз тантаналарида Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятларнинг бадиий-фольклор ва этнографик жамоалари чиқишларига кенг ўрин берилган. Ҳар бир ҳудуднинг ранг-баранг дастурларида унинг ўзига хос аънавалари, лапару ўланлари, рақс ва ҳазил-мутойиба, бахшилар айтишуви ижро этилди. Хур диёримизда бир тану бир жон бўлиб яшаётган барча миллат ва элатлар вакиллари бадиий чиқишлари қалбларни фахрга тўлдирди.

Истиклол йилларида миллий мусиқамизни чуқур ўрганиш ва ривожлантириш борасида улкан ишлар амалга оширилди. Шашмақом, Катта ашула, Наврўз инсониятнинг энг дурдона кашфиётлари сифатида ЮНЕСКОнинг Бутунжаҳон номоддий мероси рўйхатида киритилди. Бу халқимизнинг минг йиллик қадриятлари умуминсоний цивилизация ривожига улкан эгзакушгани, одамзотни ҳисга қўшиш, бирдамликка, тинч-тотув яшашга, табиатнинг абадий мувозанатини асрашга ундаб келаётганининг юксак эътирофидир.

...Мақом, фольклор-этнографик ансамбллари ва чиқишларида, турфа рақсларда, халқ ўйинларида кўп минг йиллик тарихга эга, гўзал ва бетакрор байрамимизнинг ноёб қирралари ўз аксини толган.

Юртимиздаги тинчлик ва осойишталик муқтаиллик йилларида Президентимиз раҳнамолигида халқимиз эришган энг буюк ютуқдир. Улуғ аждодларимиз тинч мамлакат бахтли, саодатли мамлакатдир, деб бежиз айтмаган. Зеро, тинчлик ҳукмирон юртдагина инсон буюк ва эзгу орзуларни кўнглига тушиши ҳамда уларнинг ушалишидан қалби қувончга тўлиши, ўз иқтидорни, қобиляти ва салоҳиятини тўла намойиш этиши мумкин.

Юрти тинч, кўнгли хотиржам халқга тўй ва тантаналар ярашади. Халқимиз бу олий неъматни доим улуғлаб келишини, Яратгандан доимо тинчлик ва осойишталик, фаровонлик ва ободлик тилашини сабаби шунда. Президентимиз Ислом Каримов таъбири билан айтганда, Ўзбекистонимиз муқтаил тараққиёт йўлида қандай улкан, бошқаларнинг ҳавасини тортадиган ютуқ ва марраларга эришган бўлса, буларнинг барчаси-



нинг негизи — юртимизда тинч ва осуда ҳаёт, миллатлар ва фуқаролараро тотувлик, ўзаро меҳр-оқибат ва ҳамжиҳатликни асраб-авайлаб келаётганимиздадир.

— Ўзбекистонда ҳар бир байрам кўтаринки руҳда нишонланади, — дейди Япониянинг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва мухтор элчиси Фумихико Като. — Наврўз байрамимизнинг ўзига хос шуқуҳи мени мафтун қилди. Байрам тантанасидаги улғуворлик, одамлар юзқўзидаги қувонч ва шодлик юртингиздаги тўкинлик, фаровонлик ва осуда ҳаётдан дарак бериб турибди.

...Халқимиз Наврўзни ҳар йили ўзгача соғинч, интиқлик билан кутиб олади. Ёшу қари кўча ва хиёбонларга, сайилгоҳларга, қиру адирларга интилади. Сайил қизгандан қизийди: бахшилар дўмбира чертади, ҳофизу хонандалар хоних қилади, терма ва лапарлар янграйди, аскиячи ва қизикчиларнинг хангомаю пайровлари кўнгиллarga шодлик улашади. Кишилар дорбозлар баҳси, масхарабозу кўғирчоқбозларнинг томошалари, пойга, улоқ-қўпқари, кураш, мерганлик мусобақаларидан завқланади.

— Наврўз бизни табиатга янада яқинлаштиради. Барча саъй-ҳаракатлар инсон учун, Ватан равнақи, юрт тинчлиги, юксалиш ва фаровонлик учун хизмат қилишига ишонч-эътиқодимизни оширади, — дейди Жиззах вилояти Зомин туманидаги «Тинчлик» маҳалла фуқаролар йиғинининг диний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчиси Гулсара Усмонова. — Бу йилги Наврўз тантаналарида Соғлом бола йилнинг олижаноб мақсадлари мужассам этилгандир.

Наврўз биз учун бунёдкорлик ва яратувчилик байрами сифатида ҳам қадрлидир. Наврўздан Наврўзгача мамлакатимизда улкан бунёдкорлик ишлари амалга оширилади. Бу эзгу аънава бу йил ҳам давом этди. Умумий қиймати 2 миллиард 700 миллион АҚШ долларидан иборат бўлган ишлаб чиқариш йўналишидаги 150 лойиҳани амалга ошириш иш-

лари ниҳоясига етказилди. Тошкент ва Наманган вилоятларида замонавий тўқимачилик комплекслари, Жиззах ва Хоразм вилоятларида тўқув-ийгирув, Самарқанд вилоятида спорт пойабзаллари ишлаб чиқариш корхоналари фойдаланишга топширилди.

2013 йилда 146 замонавий тиббиёт муассасаси фойдаланишга топширилди. 756 таълим маскани, мусиқа ва санъат мактаблари, болалар спорт объектлари янгидан қурилди, реконструкция қилинди ва капитал таъмирланди.

Мамлакатимиз автомобилсозлари Соғлом бола йилида яна бир янги автомобиль — «Chevrolet Orlando» оилавий минивэнини ишлаб чиқаришни йўлга қўйди. Бундай саъй-ҳаракатлар моҳиятида юртдошларимизнинг турмуш тарзини янада яхшилаш, фаровон ва тўкин ҳаётни таъминлашга интиқлидек эзгу ниятлар мужассам.

...Муаззам саҳнада санъат усталари, ёш ишроқчиларнинг она юртини, истиқлолни, янги-ланиш ва яшариш айёмини, муҳаббатни мадҳ этган чиқишлари қалбларни тўлқинлантиради. Мусиқий оханлар, дилтортар рақслар, бетакрор саҳна манзаралари кишига завқ-шавқ бағишлайди. Бундай шуқуҳли дамларда Ватанга муҳаббат ва садоқат, ўзгаларга меҳр-оқибат кўрсатиш туйғуси жону танимига янада теярноқ сингаётгандек.

Байрам тантаналари сунъий йўлдош орқали кўпглаб хоржиий мамлакатларга тўғридан-тўғри узатилгани истиқлол йилларида халқимиз эришган улкан ютуқлар, Ватанимиз тинчлиги, эл-юртимиз тараққиёти ва фаровонлиги йўлида амалга оширилаётган улғувор ишларнинг амалдаги яна бир яққол намойиши бўлди.

Бугун юртимизда, унинг барча шавҳар ва қишлоқларида Наврўз сайли, шодие-налар давом этмоқда.

Матназар ЭЛМУРОДОВ,
ЎЗА мухбири

ЎЗА суратлари.



Yangiliklarda yurt nafasi



Жиззах вилоятидаги таълим муассасаларида Ўзбекистон халқ шоири Муҳаммад Юсуф таваллудининг 60 йиллигига бағишланган адабий-бадиий кечалар, маънавий-маърифий тадбирлар ўтказилмоқда.

Президентимизнинг 2013 йил 27 декабрдаги "Ўзбекистон халқ шоири Муҳаммад Юсуф таваллудининг 60 йиллигини нишонлаш тўғрисида"ги қарори ижроси юзасидан вилоятда ёш ижодкорлар асарларининг кўрик-танлови бўлиб ўтди. Унда ўттиздан зиёд ёш қаламкашлар ўз шеърлари, ҳикоялари ва шоир ижодига бағишланган илмий-адабий мақолалари билан иштирок этди.

Ёшларнинг ижодий ишлари танқилли олим ва адиллардан иборат ҳайъат томонидан баҳолалиниб, энг сара асарлар муаллифлари муносиб тақдирланди.

— Муҳаммад Юсуф шеърини ҳеч кимни бефарқ қолдирмас керак, — дейди танлов голиби, академик лицей ўқувчиси Лазиза Шавкатова. — Шоир ижоди биз, ёшларга Ватанини севиш, унга муносиб фарзанд бўлишни ўргатади.

Кўрик-танлов якунига бағишланган тадбир шеърингга қизикан ёш ижодкорларнинг мушоирасига уланиб кетди.

Наманган шаҳар бандликка кўмаклашиш ва аҳолини ижтимоий муҳофазаси қилиш маркази, шаҳар ҳокимлиги, прокуратураси ҳамда "Қамолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати шаҳар кенгаши ҳамкорлигида бўш иш ўринлари ярмаркаси ўтказилди. Унда 96 корхона, ташкилот ва муассаса мингга яқин бўш иш ўрни билан иштирок этди.

Ярмаркада 84 нафар, жумладан, 12 нафар касб-ҳунар коллежи битирувчиси ўз мутахассислиги бўйича ишга йўланма олди. Наманган шаҳар "Сувоқова", "Ободонлаштириш" ва "Наманганмаш" корхоналари томонидан таклиф этилган иш ўринлари иштирокчиларда, айниқса, катта қизиқиш уйғотди.

— Наманган қурилиш ва дизайн касб-ҳунар коллежини битирган, — дейди ёш мутахассис Зарнигор Мусахонава. — "Электротерм" корхонасига ишга йўланма олдим ва бундан жуда хурсандман.

Пойтахтимизда академик лицей ва касб-ҳунар коллежи ўқувчилари ўртасида «Энг билимдон ёш истеъмолчи — 2014» республика танлови бўлиб ўтди.

Тадбир Ўзбекистон истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш жамиятлари федерацияси, Ўзбекистон Республикаси Хусусийлаштириш, монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси, Табиғий муҳофазаси қилиш давлат қўмитаси, «Ўзстандарт» агентлиги, «Қамолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати ва бошқа ташкилотлар томонидан ташкил этилди.

Жорий йил февраль-март ойларида мамлакатимизнинг барча ҳудудларида ўтказилган танловнинг дастлабки босқичларида ўрта махсус ва касб-ҳунар таълими муассасаларининг 600 мингдан зиёд ўқувчиси иштирок этди.

Танлов натижалари бўйича биринчи ўринни Наманган юридик касб-ҳунар коллежи ўқувчиси Диёра Хатқулова эгаллади. Фарғона хизмат кўрсатиш ва сервис касб-ҳунар коллежи ўқувчиси Нилуфар Авазбекова иккинчи, Хўжайли тиббиёт касб-ҳунар коллежи ўқувчиси Манзура Ерниевова учинчи ўринга муносиб, деб топилди. «Энг зийрак истеъмолчи» номинациясида Жиззах педагогика касб-ҳунар коллежи ўқувчиси Ирода Жафарова голиб бўлди.

Андижон давлат тиббиёт институтида "Тиббиётнинг долзарб муаммолари" мавзусида инглиз тилида илмий-амалий видеоконференция бўлиб ўтди.

Давлатимиз раҳбарининг 2012 йил 10 декабрдаги "Чет тилларни ўрганиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори ижроси доирасида ўтказилган видеоконференцияда Тошкент тиббиёт академияси, Тошкент педиатрия тиббиёт институти ва унинг Нукус филиали ҳамда Андижон, Бухоро, Самарқанд тиббиёт институтилари профессор-ўқитувчилари, ёш олимлар ва иқтидорли талабалар иштирок этди.

— Видеоконференцияда илмий тадқиқотларимиз ҳақида турли олий ўқув юрларида таҳсил олаётган тенгдошларимиз билан инглиз тилида фикр алмашиш имконига эга бўлдик, — дейди Андижон давлат тиббиёт институти талабаси Аҳорбек Адашалиев. — Бу инглиз тили бўйича малакамизни янада оширишга ҳам ёрдам берди.

Мазкур тадбир тиббиёт йўналишидаги олий ўқув юрлари ўртасидаги ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш, ёш олимлар ва иқтидорли талабаларни қўллаб-қувватлаш, уларнинг интеллектуал салоҳиятини юксалтириш, айниқса, инглиз тилига қизиқишларини янада оширишга хизмат қилди.

ЎЗА ва махсус мухбирларимиз йўлаган материаллар асосида тайёрланди.

АКАДЕМИК АБДУВАЛИ АБДУВАХОБОВ

Ўзбекистон илм-фани оғир жудаликка учради. Биоорганик кимё соҳасидаги йirik олим, кимё фанлари доктори, академик Абдували Абдуваҳобов 73 ёшида вафот этди.

А.Абдуваҳобов 1941 йили Тошкент шаҳрида ишчи оиласида туғилди. 1965 йилда Тошкент давлат университети (ҳозирги Ўзбекистон Миллий университети)ни тугатиб, ушбу университет аспирантурасида таҳсил олди, дастлаб номзодлик, сўнгра докторлик диссертациясини ҳимоя қилди. 1995 йилда Ўзбекистон Фанлар академиясининг аъзоси этиб сайланди.

Истеъдодли олим ўзининг қарийб 50 йиллик илмий фаолияти давомида Ўзбе-

кистон Фанлар академиясининг Биоорганик кимё институти лаборатория мудири, институт директори, Фанлар академиясининг Кимё технологияси бўлими раиси, академия вице-президенти каби масъул лавозимларда самарали меҳнат қилди ва кимё соҳасининг долзарб масалаларини тадқиқ этиш, юқори малакали кадрлар тайёрлаш ишига муносиб ҳисса қўшди.

Таниқли олимнинг кимё фанининг назарий ва амалий масалаларига бағишланган долзарб мавзудаги мақола ва рисоалари, илмий ишланма ва ихтиролари кенг жамоатчиликка яхши маълум.

И.Каримов, И.Собиров, Д.Тошмухамедова, Ш.Мирзиёев, Ш.Солиҳов



Жонқуяр устоз сифатида қўллаб ёшларга илм-фан сирларидан сабоқ берган захматкаш олимнинг бевосита раҳбарлигида ўнлаб фан докторлари ва фан номзодлари тайёрланди.

Атоқли олим, меҳрибон устоз, камтарин инсон Абдували Абдуваҳобовнинг хотираси қалбларимизда ҳамisha сақланиб қолади.

Ҳамжиҳатлик ва меҳр-оқибат намунаси

Hashar — elga yarashar

педагог фаолият юритиб келмоқда. Умумхалқ ҳашарида улар 2,5 гектар ерни ободонлаштириб, ариқларни тозалашди, 80 тулдан зиёд манзарали ва мевали даррахт кўчатлари экишти.

Ганишер АКБАРОВ

Шу йилнинг 15 март куни эрта тонгдан юртимизнинг барча ҳудудлари, кўча ва хиёбонлар, ташкилот ва муассасалар, таълим масканлари энг шимариб баҳорий юмушларга киришган юртдошларимиз билан гавжум бўлди. Улар ариқ тозалаш, ер ағдарил, даррахтларга шакл бериш ва ниҳол экиш ишларида ибрат кўрсатдилар.

Пойтахтимиздаги Республика иختисослаштирилган мусика ва санъат академик лицейи ҳудудида педагогик жамoa ва ўқувчилар жам бўлишти. Ҳашарга бел боғлаган йилит-қизларнинг тозалаш-сарилталик юмушлари майдончаларни кўкчамзорлаштириш, манзарали гул ва даррахт кўчатлари ўқазми ишларига уланди.

— Янгиланиш, яшариш байрами арафасидаги ушбу хайрли тадбирда жамoамиз алоҳида ташаббус кўрсатди, — дейди академик лицей ўқитувчиси Жавлон Исмоилов. — Манзарали даррахт ва гул кўчатлари экилгач таълим масканимиз янада яшнаб кетди.

Илҳом ЖўРАЕВ

Янгиқўрган туманидаги 10-ихтисослаштирилган давлат умумтаълим мактаб-интернати педагоглари томонидан ҳашар кунлари боқувчисини йўқотган Халима опа Мадрохимовага ёрдам кўрсатилди. Унинг битмай ётган иморати усти ёпилиб, ёнидан ҳовлини ўраб турувчи девор ҳам тикланди.

Муассасада 55 нафар тарбиячи-



Абдусаттор СОДИҚОВ

Когон туманидаги "Ўбақўли" қишлоқ фуқаролар йиғини ҳудудида жойлашган Мевазор, Обод, Қитмоқ ва Буирак қишлоқларини кесиб ўтувчи ариқнинг 200 метрини тозалашда 2-умумтаълим мактаби ўқитувчи ва ўқувчилари ўз ҳиссаларини қўшдилар. Ҳар бир ўқувчи ариқ бўйи ва қишлоқ кўчаларига биттадан даррахт ва гул кўчати экди.

Олим ЯНГИЕВ

"Хуш келдинг, Наврўзой"

Саҳнага қора ёпинчиқли бола момақалдирик тимсолида кириб келди-да, атрофга шовқин-сурон сола бошлади. Шу пайт Баҳорой ва Бойчекач ташриф бўюриб, юртимизга баҳор келганини, бугун байрам эканини айтиб, момақалдирикни тинчлантирди. Момақалдирик ўз ўрнини гулларга бўшатиб берди.

Бу саҳна кўриниши пойтахтимиздаги 226-мактабнинг бошланғич синф ўқувчилари томонидан уюштирилди. Байрамона безатилган саҳнага миллий либосда кириб келаётган ўқувчиларни кўриб,

ҳавасингиз ортади. "Хуш келдинг, Наврўзой!" деб номланган тадбирга маҳалла фаоллари, ота-оналар, устозлар таклиф қилинди. Ўқувчилар томонидан ижро этилган куй-кўшиқларда баҳор нафа-

си уфуриб турди. Кўкламай, Наврўз айёмига бағишланган шеърлар ўқилди.

— Наврўз қадимий байрамларимиздан ҳисобланади. Бу каби тадбирлар ёш авлодда миллий анъаналаримизга ҳурмат туйғусини шакллантиради, — дейди бошланғич синф ўқитувчиси Шоира Исматова.

Феруза ХОЛМУРОДОВА, "Ma'rifat" мухбири

Юнусобод туманидаги 272-мактабда ўтказилган Наврўз байрами иштирокчиларининг юз-кўздан баҳорий кайфият сезилиб турибди. Баҳорнинг ташрифидан қувончи оламга сизматган болажонларнинг лапару рақслари, ашула ва шеърлари барчага хуш кайфият улашди.

— Бу улуг айёмни ҳар йили интиқлик билан кутамиз, — дейди бошланғич синф ўқитувчиси Шаҳноза Марилова. — Байрамда бошланғич синф ўқувчилари ҳам фаол иштирок этишди. Миллий либосдаги ўғил-қизлар ўзбек ва инглиз тилларида шеърлар айтишди.

Байрам якунида саҳнага чиққан Деҳқонбобо рамзий маънода ерга уруғ сочиб, Наврўз кириб келаётганидан дарак берди.

Бурҳон РИЗОҚУЛОВ олган сурат.





"ЎЗБЕКИСТОН – УМУМИЙ УЙИМИЗ"

мамлакатимиздаги таълим бошқа тилларда олиб бориладиган мактабларда Наврўз шодиёналари кенг нишонланмоқда

Тинчлик, дўстлик, миллатлараро тотувлик каби эзгу тушунчаларни ўзида жамлаган Наврўз шодиёнлари мамлакатимиздаги таълим муассасаларида ҳам ўзгача нишонланмоқда. Айниқса, таълим бошқа тилларда олиб бориладиган мактабларда Наврўзнинг эзгуликка йўғрилган қирралари намён бўлаётир. Турли миллат фарзандлари дўсту қадрдон бўлиб, байрам кўшиқларини биргаликда куйлашапти.



Пойтахтимизнинг Ҳамза туманидаги 204-умумтаълим мактаби жамоаси ҳам Наврўзни хушқайфиятда қарши олди. Қизлар атлас кўйлагу зар дўппи кийиб, сочларини жамалак ўришган. Йигитлар эғнида эса яктагу беқасам тўн. Бир ёнда қизлар давра қуриб, ёр-ёру лапарлар айтган, бир томонда йигитлар кураш, арқон тортиш каби миллий ўйинларимиз билан банд. Дастурхонга ўқувчилар пиширган кўксомса, кўкчучвара, норин, сумалак, ҳалим каби таомлар тортилган. Баҳорой, Наврўзой, Деҳқонбобо ташрифидан давра янада файзланди. Эътиборлиси, таълим масканида байрам муносабати билан ташкиллаштирилган танлов ва мусобақаларнинг ғолиблари ўқувчилар тиккан махсусотлар билан тақдирланди. "Баҳор фасли", "Наврўз", "Кўклам ёмғири", "Момагулдирак", "Баҳор келгач" каби ўзбек миллий куй-кўшиқлари ва лапарлар барчага байрамонга қайфият улашти.

Тинчлик тараннуми

Мирзо Улуғбек туманидаги 142-умумтаълим мактабида ўтган тантаналарда баҳор, Наврўз, дўстлик, тинчлик ҳақидаги куй-кўшиқлар ўзбек ва рус тилларида жаранглади. "Наврўз удумлари" деб номланган махсус танловда эса байрам тарихи, ўзбек миллий урф-одатлари русийзабон ўқувчилар томонидан саҳналаштирилди.

— Шу каби тadbирлар орқали ўқувчилар ўртасида меҳр-оқибат, дўстлик алоқалари янада мустаҳкамланди, — дейди мактаб директори Ли Инна Владимировна. — Буни рус синфида ўқийдиган ўғил-қизларнинг атлас кўйлак ва зарчопон кийиб, ўзбекча лапар ва халқ мақолларини бурро-бурро айтишларидан ҳам кўриш мумкин. Айниқса, бугун русийзабон қизларнинг ёмғир қақирувчи кўшиқларни маҳорат билан ижро этиши барчани ҳайратлантирди.

Митти кўнгиллардан бошланар баҳор...

Қорақалпоқ шоири Бердақ ижоди билан яқиндан таниш ўқувчи-

лар "Олти қиз" шеърини саҳналаштиришди. Эгарланган от, унга қўшилган эски ёғоч арава, арава-нинг ичига тўшалган кигиз ва миллий кўроқ кўрпачалар. Ҳаммасидан чиройлиси — миллий кўйлак, бошига сақкеле кийган, тақинчоқлари ўзига хўп ярашган олти қиз, уларнинг қўлида чолгу асбоблари дутор, доира, чанковуз...

От-арава йигит-қизларни мактабга олиб кетаяпти. Унинг узидан кўп одамлар эргашган...

— Мактабимизда ҳар йили Наврўз ана шундай кўтаринки кайфиятда ўтказилади, — дейди Кегайли туманидаги 39-умумтаълим мактаби директори Клара Жиенбаева. — Бу фақат мактаб ўқитувчи-ўқувчиларининг эмас, ота-оналар ва қишлоқ аҳлининг ҳам сеvimли байрамга айланиб кетади. Мактаб ҳовлиси томошабинлар билан тўлади. Кўнгилларга шодлик улаштиш, янги йилни кўтаринки кайфиятда бошлаш мақсадида Наврўзга ўзгача тайёргарлик кўрамыз. Меҳнат дарсида болаларга миллий уй-рўзгор буюмларини, қизларга кашта, дўппи ва бошқа кийим-кечаклар тикиш, турли хил таомлар, баҳор салатларини тайёрлашни ўргатамиз. Адабиёт дарсида ва адабиёт тўгаракларида халқ оғзаки ижодидан намуналар ва шеърлар ёллатамиз. Ёш рассом ва ёш шоирлар Наврўзга атаб расмлар чизиб, шеърлар ёзишади. Байрам дастурида синфлараро танловлар ўтказилади. Энг ажойиб байрам чиқиши, энг бежирим ва миллий кийинган синф, энг тўкин байрам дастурхони ва ҳоказо. Ўқувчиларнинг қўл меҳнати эса алоҳида баҳоланади. Байрамнинг иккинчи бўлимида кураш, арқон тортиш каби спорт ўйинлари ўйналади. Ана шундай, Наврўз мактаблардан бошланади...

Янги кун сузури

Наврўз Самарқанд туманидаги 17-умумтаълим мактабида ҳам кўтаринки руҳда нишонланди.

Гулбоғ, Саримозор, Сулфақабутак маҳалалари аҳолисининг 647 нафар тожикзабон фарзанди таълим-тарбия олаётган ушбу мактабда икки халқнинг ўзига хос қадимий урф-одатлари эсланиб, куй-кўшиқлар, лапар ва яллалар янгради. Ҳар бир синф байрам тadbирларида театрлашган томошалар билан иштирок этди. Ўқувчилар ўртасида иншолар, ижодий ишлар кўриктанлови, спорт мусобақаси ўтказилди. Чиллак, ҳафтпак (бештош), оқ теракми, кўк терак, арқон тортиш, қулоқ чўзма, лайлак (варрак) каби миллий ва қадимий ўйинларга алоҳида эътибор қаратилди. Фаол иштирок этган ўқувчилар ва синфлар рағбатлантирилди.

Бир ёнда Алпомиш, бир ёнда Манас

Алпомиш билан Барчинойнинг айтишувларидан сўнг мактаб саҳнасида Манас эпоси қаҳрамонлари пайдо бўлди. Ўқувчилар ўзлари яратётган образларга шу қадар киришиб кетганлики, уларни кузатиб икки қардош халқни қандай теран томирлар бирлаштириб турганини ҳис қиласиз.

Янгиқўрган туманидаги таълим қирғиз тилида олиб бориладиган 35-мактабда байрам тadbирини авждида. Сумалак, ҳалим, бешбармоқ каби миллий таомлар шодиёнага ташриф буюрган азиз меҳмонларга тортиқ қилинган. Ўқувчилар миллий ўйин ва удумлар асосидаги баҳсларда устозлар билан биргаликда маҳорат ва қобилиятини намойиш этмоқда.

— Оға, яна бир неча дақиқадан сўнг улоқ тортиш бошланади, — дейди мактаб директорининг маънавий-маърифий ишлари бўйича ўринбосари Жипаргул Тожибоева. — Бирор бир байрам "Қиз қувди" ўйини ва улоқсиз ўтмайди. Уларда фақат юқори синф ўқувчилари ва ўқитувчилар, маҳалла фаоллари иштирок этди. Намай ўзбек ва қирғизлар девор-дармиён яшайдиган қишлоқ. Нега замонлардан буён қишлоқ аҳли Наврўзни шундай нишонлайди. Айём арафасида хонадонларда бугдой ундирилиб, кўкламнинг шифобахш таоми сумалак пиширилади.

Бу ҳаммининг байрами

Қорақалпоғистоннинг Эллиқалъа туманидаги 7-мактабда таъ-

лим туркман тилида олиб борилади, бу ерда қорақалпоқ, ўзбек ва қозоқ миллати фарзандлари ҳам ўқийди. Мактаб директори Ибадулла Назаровнинг айтишича, ҳар йили Наврўз том маънода халқлар дўстлиги шодиёнасига айланади. Туркман анъаналари қатори бошқа миллат вакилларининг ҳам байрам дастури томоша қилинади. Дастурхонни безаган баҳор таомлари кишининг баҳри-дилини очали.

Бу йил ҳам ўқувчилар миллий кийимларда аргимчоқ учиди. Рақс тушаётган қизлар, туркман ва ўзбек дуторини сайратиб, терма айтётган бахши, арқон тортиш, кураш ва миллий спорт ўйинларида иштирок этаётган болакайлар ва ўқитувчилар... ҳамма-ҳаммасининг юзиде табассум. Энг асосийси, Наврўз айёмида кекса отахон-онахонлар ҳолидан ҳам хабар олинди, уларга байрам совғалари улашилди.

Қадриятлар қадрланган шодиёна

Қоровулбозор туманидаги таълим қозоқ ва рус тилларида олиб бориладиган 2-умумтаълим мактабида ўзбек, қозоқ, тожик, туркман, рус ва корейс миллати фарзандлари дўст-қадрдон бўлиб таълим олишади. Ота-боболардан қолган қадриятлар, айниқса, Наврўз байрамида янада сайқалланади. Синф раҳбарлари, фаол ота-оналар ҳамкорлигида катта байрам сценарийси тайёрланди. Мактаб микёсида "Келжаги барқарор қадриятлар", "Наврўзнинг энг суюкли таомлари" каби танловлар ўтказилди. Достонлардан парчалар, уланлар, йигит-қизлар айтишуви, қозоқ ва ўзбек халқининг буюк қаҳрамонлари образини саҳнада жонлантириш, миллий ўйин, кийим ва таомлар — барчаси бир мақсадга хизмат қилди. Ана шундай тadbирлар орқали ўқувчиларда миллатлараро дўстлик, ўзаро баргиреклик туйғулари мустаҳкамланди.

Гулюз ОРИФЖОНОВА,
Несибели МАМБЕТИРЗАЕВА,
Ҳажим ЖҮРАЕВ,
Ғаниров АКБАРОВ,
Сора ТОШЕВА,
«Ma'rifat» мухбирлари

Хар йили баҳор келиб, атроф яшилликка бурканиб, дов-дараклар кўртак ёзиб гулга кирар экан, кўнгиллар ҳам яна бир бор тазоланади, яшаради. Ана шу тароват завқидан гина-кудуратлар ариб, оламни, одамни қайта кашф қилгандек бўлаверасиз. Яққасарой туманидаги 160-ихтисослаштирилган давлат умумтаълим мактабининг 7-“А” синф ўқувчилари ҳам интиқлик билан кутилган Наврўзни айрича ҳаяжон, ўзгача меҳр билан қаршиламоқдалар. Ушбу синфда туман миқёсида ноанъанавий дарс ташкил қилинди. Яққасарой туманидаги турли мактаблардан йиғилган малакали ўқитувчилар ўз фанларидан келиб чиққан ҳолда Наврўз тўғрисида ўқувчиларга сабоқ беришди.



Хонага киришингиз билан Наврўз шуқуҳини ҳис қиласиз. Бу йигитларнинг белбоғио кизалоқларнинг адрас кўйлақларида, бежирим каштаю зардўзи дўппиларида, бугдой майсасию сумалакларда кўзга ташланди. Баҳору Наврўзнинг олқишлари шеърхонликка, баҳру байтга, сахна кўринишлари ва шўх-шодон кўшигу рақсларга уланиб кетди. Ўқувчилар ўзлари ёзган шеърларидан ҳам ўқиб бердилар.

Ўқитувчилар сеvimли фанларининг Наврўз билан боғлиқ жиҳатлари ҳақида гапиришди.

Юлдуз Эшматова, тумандаги 160-ИДУМ она тили ва адабиёт фани ўқитувчиси:

— Фаровон турмушимиз, тинч-тотув ҳаётимиз юртимиз узра кезаётган баҳорнинг хуш нафаси билан янада нурафшон бўлаётир. Баҳорда бутун оламнинг гўзал

лик буржига кириши — тароватли. Наврўзда барча эзгу қадриятларимиз ўзининг бардавомлиги, асрлар оша ўз қимматини, бой адабий меросини бутун дунёга кўз-кўз қилишга арзигулик

ЎЛАНЛАРНИНГ АВЖ ПАЛЛАСИ

ҳикматлари, сир-синаотлари, ажойиботлари билан янада сайқалланади. Наврўз байрами халқимизнинг ана шундай кўтлуг, қадим-қадимдан давом этиб келадиган муборак анъанаси ҳисобланади.

Бу байрам она тили ва адабиёт фани билан узвий боғлиқ. Шунча айтган шеърларимиз, изҳорларимиз ҳаммаси адабиётга алоқадор. Ёш авлод тафаккурида қадриятлар, эзгу анъаналар ҳақидаги билимларни шакллантириш учун халқ оғзаки ижодини ўрганишни бу фансиз тасаввур қилиб бўлмайди. Кўшиқлар, ўйинлар ҳақидаги маълумотларни қизиқарили қилиб етказиш учун ҳам она тилимизни пухта ўзлаштирган бўлиш керак.

Хусниддин Тожибоев, тумандаги 144-мактабнинг тарих фани ўқитувчиси:

— Тарихчиларнинг таъкидлашча, йил боши —

Наврўз 4-4,5 минг йилдан буён нишонлаб келинади.

Наврўз байрами ҳақидаги маълумотлар Абу Райҳон Берунийнинг «Қадимги халқлардан қолган ёдгорликлар», Умар Хайёмнинг «Наврўзнома» асаридан учрайди. Маҳмуд Қошғарийнинг «Девони лўғатит-турк» асарида баҳорий байрамга бағишланган халқ кўшиқлари келтирилган.

Азал-азалдан Наврўзни нишонлаш учун бир неча кун илгари тайёргарлик ишлари бошланган. Бугдой ундирилиб, сумалак тайёрланган, кўкат чучвара, яллис сомса каби таомлар пиширилган, улук, кураш сингайи халқ ўйинлари, сайиллар ўтказилган... Ўлкамизга

қадим-қадимдан кўпқари, арқон тортиш, тош кўтариш, кураш каби халқ ўйинларисиз ўтмайди. Йилбоши билан боғлиқ бу анъаналарнинг тарихи жуда олис замонларга бориб тақалади. Қадимги Чин муаррихларига мансуб «Тан сулоласининг тарихи» асарининг Фарғона тавсифига бағишланган фаслида қуйидагилар битилган: «Хар йили янги йил байрамиди ҳар тарафдан бир баҳодир ўртага чиқади ва олишадилар. Иккала томон қийқирик ва шовкин-сурон билан ўз баҳодирини кўллаб-кувватлаб туради.



жудга келган. Вақт ўтиши билан бу урф-одатлар мамлакатлар, халқлар ўртасидаги иқтисодий ва маданий алоқалар ривожланиши асносида кенг ёйилиб, мазмунан бойи-ган ҳамда бошқа ўлкаларга тарқалиб, мустақкам анъаналарга айланиб борган.

Наврўзнинг келиб чиқшининг география фани билан алоқадорлигини «Хамал», «Йилбоши» каби тушунчалар Ернинг Куёш атрофидаги ҳаракатига боғлиқлигида кўриш мумкин, Абу Райҳон Беруний шундай ёзади: «Наврўз куниди бир соат (пайт) бор, шу соатда фируз (яъни бахт) фалаки руҳларини маҳлуқотни яратишга ҳайдайди. У куннинг энг саodatли соатлари куёш соатларидир. Унинг тонгида ёруғлик имкон борича (ерга) яқинлашади, одамлар унга қарashi билан ўзларини бахтли санайдилар». Мазкур иқтибосда илмий-географик тушунча — куёшнинг йиллик ҳаракати, кунларнинг исиши, фасллар алмашиши ҳақида сўз юритилгани ҳам фикримизнинг далилидир.

Бир-бирини тўлдириб келадиган маърузалар давомиди ўқувчилар Наврўз ҳаммамизга, барча фанларга бирдек тегишли байрам экан, деган хулосага келдилар. Дам олиш кунлари уруш ва меҳнат фахрийлари, ёлғиз кексалар ҳолидан хабар олиб, байрам билан кутлаш, совға-саломлар улашшига келишиб олинди. Яна шеърхонлик, баҳру байтлар давом этди. Наврўзни тараннум этувчи лапару ўланлар авж палласига кирди.

Азиз НОРКУЛОВ, «Ma'rifat» мухбири



келган сайёҳлар ҳам бу ҳақда ёзиб қолдиришган. Қадимда одамлар тасаввурида етти хазина ёки етти мўъжиза каби ўтўланлар, дов-дараклар орасида ҳам етти хил кўкат алоқиболарди.

Ботирлардан бирининг кўли баланд келгач, жангни тўхтатадилар ва шунга қараб келадиган йилнинг ҳосили мўл ёки камҳосил бўлиши башорат қилинади». Наврўз арафасидаги спорт мусобақалари ҳам болаларда сабр-тоқат, чидамлилик, дўстлик каби фазилатларни тарбиялашда муҳим аҳамиятга эга. Ўқувчиларнинг тили равон бўлиши, нафас йўлларининг тўғри ривожланишида жисмоний тарбиянинг аҳамияти катта.

Жамила Тошхўжаева, 118-мактабнинг география фани ўқитувчиси:

— Худудий нуқтаи назардан ёндашадиган бўлсак, Наврўзни байрам қилиш Марказий Осиё мамлакатларининг қадимий анъанасидир. Бу байрам инсоннинг жуда қадимдан шакллана бошлаган урф-одатлари, кундалик турмуш эҳтиёжлари, атроф-муҳит билан муносабатлари замирида ву-

ҚАДРИЯТ, УРФ-ОДАТ, АНЪАНА ВА ЁШЛАР

Бухоро вилояти ҳокимлиги, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати вилоят кенгаши ҳамкорлигида Наврўз умумхалқ байрамига бағишлаб ёшлар фестивали ўтказилди.

Президентимизнинг жорий йил 24 февралдаги «2014 йилги Наврўз умумхалқ байрамига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш тўғрисида»ги қарорига асосан жойларда байрамни муносиб нишонлашга қизғин ҳозирлик кўрилимоқда. «Хар кунимиз Наврўз бўлсин!» шиори остида ўтказиладиган байрам тадбирлари доирасида ташкил этилган мазкур фестиваль ёшларни Ватанга муҳаббат, истиқлол гоёларига садоқат, миллий анъана ва қадриятларимизга ҳурмат руҳида тарбиялаш, «оммавий маданият» ва бошқа турли ёт таъсирлардан асраш, навқирон авлоднинг жамиятда муносиб ўрин топишига хизмат қилади.

Вилоят марказий маданият ва истироҳат боғида ташкил этилган тадбирда барча шаҳар ва туманлардан талаба-ёшлар, ҳарбий хизматни ўтаб қайт-

ган йигитлар иштирок этди.

Фестиваль доирасида «Хар бир ёшга — бир ниҳол» шиори остида ташкил этилган ҳашарда юзлаб мева ва манзарали кўчатлар экилди.

«Наврўз — менинг нигоҳимда» номили ёш расомлар ижодий ишлари кўргазмаси бевосита боғнинг ўзида яратилган рангтасвир асарлари экани билан эътиборни тортди.

Ёш зардўз, каштачи, қандакор уста ва қандолатпазларнинг ҳам кўргазмаси намойиш этилди.

Фестиваль доирасида ўтказилган меҳнат ярмаркасида 108 қорхона ва ташкилот 1 минг 260 бўш иш ўрни билан иштирок этди. 206 нафар йигит-қизга ўзи танлаган мутахассислик бўйича ишга жойлашиш учун йўланма берилди.

Фестивалда «Қадриятларни қадр-



лайлик», «Миллий ўйинлар фестивали», «Сумалак сайли», «Миллий таомлар», «Наврўз дастурхони» каби тадбирлар, спорт мусобақалари, варрак сайли каби кўнгилочар тадбирлар ҳам ташкил этилди.

Тадбир якунида барча лойиҳа гоёлиблари тақдирланди. Таниқли санъаткорлар ижросидаги куй-қўшиқлар байрамга ўзгача руҳ бағишлади.

Э. ЁДГОРОВ, ЎЗА мухбири



Ўқитувчининг касб масъулияти, ўзига хос ҳузурбахш машаққати кўпчиликка аён. Дейлик, вақт ўтиб худди ўша ўқитувчи мактаб директори бўлди. Энди у биргина синфга эмас, таълим муассасасига, ўқувчиларнинг фақатгина ўзлаштириш даражаси ёки билимидаги бўшлиқларни тўлдиришга эмас, бутун жамоанинг аҳволига, мактаб биносидан тортиб ундаги жиҳозларгача масъул ҳисобланади. Кам-кўсларни тўлдириш, кези келганда ички имкониятлардан фойдаланиб қулайликлар доирасини кенгайтириш унинг зиммасида.

Билдирилган ишонч, белгиланган вазифани эпбла кетиш учун директордан нафақат маънавий-маърифий, балки иқтисодий билим ҳам талаб этилади. Шу билан бирга, мактаб раҳбаридан изланувчанлик, ташаббускорлик, тадбиркорлик каби сифатлар жам бўлиши лозим. Чунки у таълим муассасасида маънавий-маърифий ишлар билан бирга, ҳўжалик ишлари, бюджетдан ташқари маблағ топиш, устама ҳақ тайинлашда ҳам масъул ҳисобланади. Қайсики раҳбар фаолиятини ана шу талаблар даражасида ташкил эта олса, нафақат мактаб ўшқарувини уddалайди, оалки уни иқтисодий жиҳатдан бойитади ҳам. Ушбу мақоламизда мактаб директорининг бюджетдан ташқари маблағ топиш ва уни сарфлаши борасида сўз юритамиз.

Мавзу доирасида бир неча йиллик тажрибага эга таълим муассасалари директорлари фаолиятига назар ташлаймиз. Хулосани ўзингиз чиқарасиз.

...Ҳамза туманидаги 307-ихтисослаштирилган давлат умумтаълим мактаби ҳовлисига биз билан орқама-кетин ортига ниҳоллар ортилган автомашина ҳам кириб келди. Мактабнинг ичкари-сига кириб, хоналарни бир-бир кўздан кечирганимиз сари таълим муассасаси ўзини намойён қилиб борарди. Дилни шод қиладигани бу масканда фақат орасталик эмас, ўқувчиларнинг ўзлаштириш даражаси, ўқитувчилар эришаётган ютуқлар ҳам ибрат бўлгулик.

1794 нафар ўқувчига 84 нафар ўқитувчи таълим-тарбия бераётган мактабда қўшимча таълим хизмати кўрсатиш ҳисобида бюджетдан ташқари маблағ топиш ҳам яхши йўлга қўйилган.

Ота-оналарнинг талабига кўра айни пайтда мактабда шахмат, тазквандо, стол тенниси, информатика, рақс ҳамда сахна санъати бўйича қўшимча тўғарақлар ишламоқда. Уларга малакали мураббийлар жалб қилинган. Мактаб директорининг ўқув ишлари бўйича ўринбосари Надя Бегманованинг айтишича, бир неча йиллардан буён мактабни жорий таъмирлаш ишлари, қўшимча моддий-техника ва лаборатория жиҳозлари билан таъминлаш ҳам ушбу маблағлар ҳисобидан бажарилмоқда.

Аҳамиятлиси, даромад-

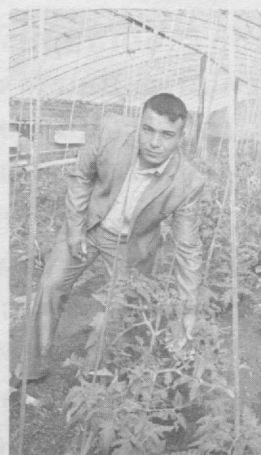
нинг мақсадли сарфланиши мактаб педагогик жамоаси ҳамда ўқувчиларнинг эришаётган муваффақиятига ижобий маънода сезиларли таъсир қилмоқда. Масалан, ушбу маблағлар ҳисобидан ҳар бир методик бирлашмага алоҳида таянч хоналар ташкил қилинган. Уларнинг барчаси замонавий ахборот-коммуникация техникалари билан тўлиқ таъминланган, интернетга

яна биттага кўпайтирилди. Ҳафтанинг шанба кунлари ўтказиладиган машғулотларда болажонлар алифбе, математика, ўзбек тилидан дастлабки билимга эга бўлишмоқда.

Мактаб бошқаруви ҳамда бюджетдан ташқари маблағ топиш борасида иқтисодий билим ва тажрибага эга директорлардан яна бири Сурхондарё вилояти Денов туманидаги 1-умумий ўрта таълим мактаби раҳбари, "Эл-юрт ҳурмати" ордени соҳибаси Хосият Қораевадир. Унинг ташаббуси билан мактабда бюджетдан ташқари таълим жамғармасини ташкил этиш бўйича ҳавас қилгулик ишлар йўлга қўйилган.

Келинг, шу ўринда аниқ рақамлар ва амалий мисол-

ўқувчиларни рағбатлантириш ҳам ушбу маблағлар ҳисобидан амалга оширилади.



ТАЪЛИМДА ТАДБИРКОРЛИК

муассасада қўшимча шарт-шароит яратиш, ўқитувчи ва ўқувчиларни рағбатлантиришга хизмат қилмоқда



уланган. Табиийки, мульти-медиа воситалари ёрдамида дарслар янада кизиқарли бўлмоқда.

Қолаверса, тўғарақларнинг фаол аъзолари этирофга арзиғулик ютуқларни қўлга киритмоқда. Масалан, шахмат тўғарагининг аъзоси, мактабнинг 9-синф ўқувчиси Алишер Мамаризаев Тошкент шаҳар мусобақасида биринчи ўринни эгаллаган бўлса, 5-синф ўқувчиси Шамсиддин Воҳидов республика миқёсида голиб бўлиб, Малайзияда ўтказиладиган халқаро мусобақага тайёргарлик кўраяпти. 8-синф ўқувчиси Камолиддин Воҳидов эса "Умид ниҳоллари" спорт мусобақасида совринли ўринлардан бирини қўлга киритди.

Бундан ташқари, мактабда "Кичинтойлар" гуруҳи ташкил қилинган бўлиб, унда болажонлар мактабга тайёрланади. Жорий йилда бундай гуруҳлар сони ота-оналарнинг талабига кўра

ларга мурожаат қилайлик. Мактабда 0,70 га бог, 0,03 га лимонзор барпо этилган, 0,02 га майдонда кўчат етиштирилмоқда. Қилинган меҳнатлар самараси ўлароқ, сўнгги уч йил мобайнида 35 млн. сўмдан ортиқ даромад топилган. Унинг ҳисобидан мактаб ўқувчилари тарихий шаҳарларга саёҳатларга олиб борилган. Иқтидорли ўқувчиларга стипендиялар тайинланиши эса ўқувчилар орасида соғлом рақобат муҳитини юзага келтириб, таълим сифати ва ўзлаштириш даражасининг ортishiга хизмат қилаяпти.

Қолаверса, мактаб қошида фаолият юритадиган "Ғунча" оромгоҳида ҳар мавсумда 100 нафардан ортиқ ўқувчи бепул дам олаётгани кувонарли ҳол. Бундан ташқари, мактабни кўкаламзорлаштириш ва ободлаштириш, синф хоналарини замонавий жиҳозлаш, жонкуяр ўқитувчию

Мактабда олиб борилаётган намунали ишлар туман, вилоят ва республика миқёсида оммалаштириб келинмоқда. Жумладан, мактабдаги таълим-тарбия жараёни ва директор Хосият Қораеванинг бошқарув фаолияти намуна сифатида Республика таълим марказининг сайтига жойлаштирилган. Соғлом ўғил-қизлар спорт мусобақаларида ҳам ("Умид ниҳоллари — 2009" мусобақасида энгил атлетика бўйича Фотима Шиннаева 3-ўрин, спорт гимнастикаси бўйича Аброр Амонов 3-ўрин) совринли ўринларга сазовор бўлмоқда.

Мактаб жамоаси республика миқёсида ўтказилган "Йил мактаби — 1999", "Йил мактаби — 2003", "Йил мактаби — 2007" кўрик-танловида иштирок этиб, фахрли ўринларни эгаллаган.

Наманган вилоятининг Уйчи туманидаги 22-умумтаълим мактабининг бу борадаги тажрибаси ҳам иб-

Мактаб муҳити

ратли. Мактабнинг умумий майдони 3,8 га бўлиб, 2,6 га ер майдони ўқув биналари, ёрдамчи иншоотлар, спорт майдони, йўлак ва гулхоналардан иборат. 1,2 га ер майдонида 1520 туп мевали ва манзарали дарaxтлар етиштирилади. Ҳосилга кирган 35 туп ёнғоқ, 20 туп хурмо, 25 туп ноқдан ҳар йили ўртача 2 млн. сўм даромад олинади. Ҳафтанин 0,6 га экин майдонида турли хил сабзавот, полиз экинлари етиштирилиб, жами 5,4 млн. сўм соф даромад қилинди.

— Бюджетдан ташқари топилган маблағлар банкдаги махус ҳисоб рақамимизга кириб қилиниб, мактабни янги ўқув йилига тайёрлаш учун қурилиш материаллари, мавжуд техника воситаларини таъмирлаш ва мактабни қўшимча жиҳозлашга йўналтирилди, — дейди маскан директори Умархўжа Ёқубхўжаев. — Шунингдек, мактабда ўтказиладиган маънавий-маърифий тадбирлар, спорт мусобақаларининг голибларини ҳам шу маблағлар ҳисобидан тақдирлаймиз. 2012—2013 йил давомида мактаб кутубхонасида 1,5 млн. сўмлик бадиий адабиётлар олиб берилди.

Мактабда ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ишлари аниқ режа асосида ташкил этилади. Жумладан, 2013 йил ноябрь ойида 0,15 га ер майдонида 60 минг дона олма, 3 минг дона гилос, 2 минг дона шафтоли, 1500 дона ўрик кўчати етиштириш учун данаклар экилди. Ҳозирги кунда 2013 йили экилган 1500 дона сосна кўчати ҳамда 2 минг дона игна баргли дарaxт кўчати парваришланмоқда. 2014 йилда олинадиган даромад ҳисобидан 0,03 га ер майдонига иссиқхона ташкил этиш, 20 минг дона терак қаламчаси, 1000 дона терак кўчатлари ўтқозиш, 50 туп турли хил игна баргли дарaxт кўчати экиш режалаштирилган.

Гувоҳи бўлганингиздек, қимирлаган қир ошаётти, излаган имкон топяпти. Муस्ताқил диёримизда иқтидорли, ўз касбига содиқ педагогларни рағбатлантириш, уларнинг ташаббускорлиги ва касб маҳоратининг ўсишини таъминлаш, педагогик жамоалар ҳуқуқини кенгайтириш мақсадида яратилган шарт-шароитлардан самарали фойдаланилаёпти. Ундан улгу олган мактаб директорларининг сафининг ортishi эса таълим сифати ва самарадорлигининг янада юксалишига сезиларли таъсир кўрсатади.

Азиз НОРҚУЛОВ,
"Ma'rifat" муҳбири



ТОШКЕНТ МОЛИЯ ИНСТИТУТИ

Муҳтарам юртдошларимизни, мамлакатимиз
молия-банк тизимида меҳнат қилаётган барча
ходимларни, иқтисодчи олимлар, профессор-
ўқитувчиларни

НАВРЎЗ айёми билан муборакбод этамиз!

Сизларни ёшлик ва гўзаллик байрами билан
табриклаш бахтига муяссар бўлганимиздан
мамнунмиз.

Юртимиз доимо тинч, фаровон ва обод бўлсин.

Ҳар бир хонадондан файзу барака, тўкин-
сочинлик аримасин!





*Муҳтарам юрtdошлар!
Азиз ўқитувчи ва мураббийлар!
Мамлакатимиз темир йўл транспорти тизимида
меҳнат қилаётган муҳандис-техник ходимлар!*

*Барчангизни табиатнинг уйғониш
фасли бўлмиш баҳорнинг қадимий
ва кўркам байрами —
НАВРЎЗ умумхалқ айёми*

билан самимий табриклаймиз!

*Ҳар бир оилага бахт-
саодат, тотувлик, осойишталик
тилаб қоламиз!*

ТОШКЕНТ ТЕМИР ЙЎЛ МУҲАНДИСЛАРИ ИНСТИТУТИ





АСРАЛАРНИНГ АВЛОДЛАРИ

АСРАЛАН АЙЁММИ

ЙҒОНГАН ГЎЗАЛЛИК

Баҳор. Қандай гўзал тонг, мусаффо осмон. Жингалак сочли қизалоқнинг қалдирғочлари келибди. Кичик майсалар она ерга таъзим қилиб бош кўтармоқда. Рақс тўшаётган анҳор сувларининг қулгуси кўнгилдаги бор ғуборни бир зумда чайиб кетади. Турли хил дарахт гулларининг ҳиди қишлоққа ажойиб атир сепганга ўхшайди. Биринчи муҳаббат, гўзал ёшлик яна хотирада жонланади. Сени соғингандик, баҳор. Келдингми, Наврўзой!

Бугун туш кўрибман. Айтса арзигулик туш:

Чиройда тенги йўқ малика, ким унга бўлади муносиб, ўхшайсан сен худди онангга, деб унга айтганди кўпчилик. Онаси тўлғоқда қийналиб, қизини келтириб оламга, кўз юмган уйкуга мангулик. Қизга саройда кўп парвона. Ҳеч бири бўлмас лек она. Малика онасини соғинар. Кўзгуга термулиб ҳар кун. Хаёлда чизади расмини. Қалбида минг битмас жароҳат: нахотки, танҳоман жаҳонда. Йўқ бўлса менингдек чиройли. На қилдим гўзаллик ахтариб, қийнагим йўқ ўзга юракни. Кўринмай ҳеч кўзга, ётаман мазорим қилиб бу саройни.

Бечора отанинг бағри қон, билолмас қизига не бўлган. Етти юрт табиби келибди, турли хил дорилар берибди. Тополмай бу дардинг давосин: бедаво дебдилар, бедаво. Шу боис халқи ҳам дилхаста. Юрибди қон-қорала билосда. Шодлик йўқ бу юрта — қайгу-ғам. Келарми биз кутган мард ўлгон...

Орқада қолдирган шамолни, остида чопалон туллори, тоғ-дашда жойлаган ёш чўпон эшитибди ушбу шум хабарни. Ачиниб ёш жоннинг умрига, хаётга қайтармоқ илинжида шаҳарга отланди тун-кеча, саройга етибди тонггача.

— Бахт тилаб келганман, тур гўзал, ғанимат сиз-бизга бу дийдор. Онанинг сирдоши бор эди, хузурига чорлади у сени. Қизим деб эркалаб сунди, бормасанг, кўп ёмон кўяди, ёдда тут бир машур мақолни: «Онанинг кўрганлар ўлмасин». Халқ ҳам кўп нарсаси билди.

Тим қора кўзларда тонг отди, кўнгилда шодликни уйғотди, дардинг давоси — табибим, ёнимга келсин деб чорлатди.

Кўнглида ғубор йўқ ёш чўпон, ўзини йўқотди шу замон, тиз чўкиб гўзалнинг олдида: «Кетамиз, юр, деди, мен билан».

— Бораман, юр, десанг, қай томон, у аёл гўзалми, чиндан ҳам, онаминг сирдоши бўлганми, менга ҳам кўнглини очарми...

— Албатта...

— Уч ҳафта муҳлат бер боришга, яхшилаб ҳозирлик кўришга.

Малика йигитни кузатди, уст-бошин, сочларин тузатди. Шох хурсанд, фарзанди соғайди, йиғилди қариндош-оғайни, садақа деб элга ош берди, ғарибга пул, кийим-бош берди. Халқ ҳам ташлади «қора»ни. Юзларга табассум ўрнади.

Саройга келдилар заргарлар, этиқдўз, дўлпидўз, чеваарлар. Турли хил тақинчок ясалди, кийим учун танланди матолар. Нақшлар кўз тортар ранг-баранг, таърифга сўз ожиз, мўрт қалам. Бир кўриб тўлади кўнглинг, ҳаммаси гўзал ва бежирим. Нақадар чиройли...

Уч ҳафта ўтганда, тонг отиб, ёш чўпон туллорин йўнатиб, маликани кетдилар олиб, халқ фотиҳа бериб қолди кузатиб...

Кенг далада от чопди улар, адирлардан тердилар гуллар, эшитиб қушлар қўшиғин, баланд тоғларга йўл солдилар. Ўзида йўқ хурсанд малика, хан-

дон отиб кулади шунда, гўдакмисол бегубор майсаларни ўпади аста. Гўзал, дейди, ҳаммаси гўзал, йигит эса, ўқийди газал:

**Сен онангга ўхшайсан, малак.
Сенинг онанг — гўзал табият...
Айтгин унга дил изхорингни,
Қалбларингни очиб туриб айт...**

— Мен онамни яхши кўраман, — тоғдан садо келди шу замон: — Мен онамни яхши кўраман...

Маликанинг кўзи жиққа ёш, йигитнинг кўксига қўйиб аста бош. Раҳмат, деди, уйғотдинг мени, билдим, гўзаллик асло ёлғизмас. Гўзалликдан яралмиш дунё...

Улар турмуш кўрди шу кун. Ҳамма тонди ўз тенгини. Кун билан тун тенглашди ҳатто. Шу қулғу кун — 21 март.

ТАОМЛАР ТАРИХИДАН

"Барини айтма, бирини айт", дейдилар. Кунларнинг бирини Умрбек онасиникида тунаб қолибди. Мезбон борини бозор қилиб, буламик пиширибди. Жўхори ундан тайёрлаиб, ўртасига ёғ қўйиб ёйиладиган бу таом йўқчилик даврининг энг машҳур егулиги ҳисобланган. Ёғ топиш муаммо ва қимматлиги боис кўпинча ёғсиз ёйилган. Мезбон ҳар қалай меҳмон хурматиға минг жойдан бир қошиқдан ёғ йиғиб келиб, буламикнинг ўртасига қўйибди ва ёғнинг кўпроқ ўзи томонга оқиниши истаб, гап бошлабди: "Жўражон, бир бошни икки қилиб, тўйга айтдим, келганинг йўқ, фарзандли бўлиб бахт топдим, ҳатто хабар олганинг йўқ", деб қошиқ билан буламикни икки бор чизибди. Ёғ унинг олдиға оқибди. Буни кўриб Умрбек: "Ўйланганидан ҳам, ўғилли бўлганидан ҳам хабарим бор эди", деб у ҳам икки чизик тортибди. Ёғ унинг олдиға оқибди. Икки томон тенглашибди. Барибир, Умрбекнинг кўнгли тўлмай: "Хафгарчиликни қўй, жўра, йўлга чиқувдим, бўла қолди — довул-бўрон, бўла қолди — ағдар-тўнтар", деб буламикни булғаб-булғаб юборибди...

"Очликда еган зогоранинг тўқликда мазаси кетмас", деганларидек, Наврўз айёмида қорақалпоқлар буламик ва бошқа миллий таомлар пиширишади. Ҳар бир таомнинг пайдо бўлиш тарихи ҳақида гурунғ қилишади. Басосийси, халқимиз қулгусевар. Асларнинг авлодларга асраган бебаҳо мероси — қулгу. Бир шоир шеърини таъкидлаганидек: «Қорақалпоқнинг неси бор, қулгу деган мулки бор...». Бу ҳаётда нималар бўлмайди, дейсиз? Оғир замон, қийин вазиятларни қулгуси ила енгиб ўтган Умрбекнинг юртдошлари қулиши учун доим баҳона топишади. Тўғри-да. Баҳорда қулмаслик, қовоқдан қор ёғдириб юриш ярашмайди. Киш — тўқсондан соғ-омон қутулдик, яшариш ва янгилашиш фаслиға етдик. Гулга ўқрайиш дидсизлик ҳисоблангани каби, гўзал табиятга хўмрайиб қараш уят. Шўқрона айтиб, эртамининг бугундан яхши бўлиши учун ҳаракат қилишимиз керак.

Наврўз деҳқоннинг ерга уруғ сепиши учун айна вақт келганидан далолат. "Наврўздан сўнг киш бўлмас..." деган мақол бежиз айтилмаган. Бу — кўнгилларга ҳам яхшилик уруғини сепиш, ҳар бир кўнгилни поклик, меҳр-муҳаббат суви ила сугориш кун. Гина-қудратлар унутилиб, дунёнинг қайта туғилиши.

Эрталаб ташқарида дир-тир-дир қилиб бир-бирига ишқаланаётган тош овози эшитилади. Демак, донхонадаги ёргичоқ ишга тушган. Бу байрамга тайёргарликнинг бошланганидан дарак.



Ана шундай сокин қишлоқ баҳор билан бирга уйғонади. Кун исиниши интиқлик билан кутган болақайларнинг қулғу ва қичқирқларига кўрадаги бузоқ, қўй-қўзиларнинг маъраши, туҳумдан энди чиққан жўжаларнинг чийиллаши, дарахтларга қўниб сайраётган қушларнинг овози жўр бўлади. Эҳ-хе, мана шунини жўшқин ҳаёт дейдилар!

Айтганча, миллий таомлар ҳақида гапираётганимиз. Қорақалпоқларнинг ҳам ўзига хос таомлари бисёр. Қадимдан ҳозирги кунгача севилиб истеъмол қилинадиган овқатлардан бири — Наврўз гўжаси.

Отанинг ҳикоясига кўра, бир вақт кишини амал-тақал қилиб ўтказган қишлоқ ахлида егулик даярли тугабди. Етти уйнинг аёллари йиғилишиб нима қилиш кераклигини ўйлаб бошлашибди. "Бугундан соғ-омон чиқсак, эртанинг иложи бўлади", дейишибди улар. "Сигирларимиз бузоқлаш арафасида, эрларимиз балиқ овига чиқмоқчи..."

Узоқ ўйлашиб, ҳар ким уйда борини келтиришга қарор қилибди. Кишки халталарни қавлаб, кимдир бир пиёла гуруч, кимдир мош, кимдир жўхори топибди. Етти уйнинг аёли етти хил дон келтирибди. Булар: арпа, буғдой, гуруч, жўхори, тарик, мош, ловия экан. Катта бир қозонга солиб овқат пиширишибди. Бу таом танага дармон, биллақка қуч бериб, қишлоқни қизғин меҳнатга ундабди. Шундан буён Наврўз гўжасидан татиған одам келаси йилга соғ-саломат ўтган ҳисобланибди.

Қорақалпоқларда бешбармоқ(гуртук), жўхори, бўрак, тўғрама, манти ва бошқа кўплаб таомлар пиширилади. Наврўз сумалаги тайёрланади. Патир, чалпақ, бўғирсоқ дастурхоннинг ўртасидан жой олади. Чунки бизда нонни тўғрашмайди. Ҳамманинг қўли етдиған ерга, яъни дастурхонга бутунлиғича қўйишади. Ҳайрон бўлманг, бу ҳам ўзимизга хос аъёналардан. Лекин ҳамма халқлар қатори бир дастурга содиқмиз. Меҳмонни "Хуш келдингиз", дея очик чехра билан қарши оламиз. Яна бир лекин бор: меҳмон туз татимасдан кетмаслиғи керак. Жуда шошилаётган бўлса, тезпишар овқат — оқсайлақ тайёр. Ҳозирча унинг қандай тайёрланиши сирини айтмаймиз. Келсангиз, еб кўриб, мазасига баҳо бериб, рецептини олиб кетишингиз мумкин.

Қорақалпоқларда овқатдан олдин ва кейин кўп ювлади. Эгнига сочик ташлаган ёш келин лаган ва қумғон билан ўтирган меҳмонларнинг қўлиға сув қўяди. Овқатдан кейин келинлар то-

воқни олгани келишади. Товоқни, одатда, бир товоқдан овқат еганлар (масалан, ош, бешбармоқни икки-уч киши бир товоқдан ейишади) ичидан ёши каттаси узатади. Келин товоқни олиб, икки букилиб таъзим қилади. Кейин меҳмонларнинг ёши улуги уй эгаси ва хизматдаги келинларга фотиҳа беради.

— Илоё, дастурхонимиз тўқин, ҳар кунимиз Наврўз бўлсин!!!

БЕДОР ТУНЛАР ҲИҚМАТИ

Наврўз баҳона дийдор ғанимат. Кўнглига тугган энг самимий дил изхорларини айтиш учун ота-боболаримиз гаштак(ўтиришма)ни ўйлаб топишган. Қизлар нозланиб, йигитлар ўғринча қараш қилиб бир-бирига қарама-қарши тизилиб ўтиришган. Қиз қўлидан чой олиш учун йигитлар қизни яхшилаб таърифлаб, қиз янғасини ҳам мақташган. Қиз янғаси, йигит оғаси ҳар икки томон сардори ҳисобланган. Одатда таърибали, гапга чечан одамлар янғалик ва оғаликка сайланган. Айтишувда ютказган томон голибларнинг шартини ўринлатган.

Гаштакда қатнашиш ҳар кимга ҳам насиб этавермаган. Йигитлар гаштакка қўшилиш учун узоқ тайёргарлик кўриб, махсус синовдан ўтказилган. Топқирлик, шоирлик, санъатқорона қобилият, юксак билим ва ақл ҳал қилувчи бўлган. "Уят — ўлимдан қўчли" деганларидек, ҳар икки томон обрўни қўлдан бермасликка интилган. Ўзбекистон санъат арбоби Жолдасбек Қуттимуродов ёшлик йиллари ўзи гувоҳ бўлган бир воқеани шундай эслайди:

— Яккама-якка айтишувда йигит гапдан ютқазиб, қиз шартига кўнда. Қизнинг янғаси бир товоқ қол келтириб, ошиқни унинг ичига яширди. "Ошиқ хўпламоқ" деб номланган шартда йигит ошиқни оғзи билан хўплаб ташқариға чиқариши керак эди. Қулни хўплай бериб, йигитнинг юзлари қон-қора қуя бўлди. Уй ичида "гурра" қулғу кўтарилди...

Наврўзда ана шундай гаштаклар ўтказилади. Қўшиқ айтилиб, рақсга тушиб, тундан тонггача ўйин-қулғу давом этади.

Мен ҳам Наврўз байрами ҳақида тундан — тонггача ҳикоя қилиб беришим мумкин. Миллий кийимлар, ўтов тикиш ва сумалақ пишириш сирлари тўғрисида қанча айтсанг, шунча кам. Лекин минг бор эшитгандан — бир бор кўрган афзал, дейдилар. Байрам сайлиги сермазмун, саргузаштларга бой ўтсин, замондош!



Бу қисса дунёнинг қадимий Қобқаси (дарвоза) ҳақида. У Рим, Афина ё ер юзидаси энг кекса Бобил, ё унинг иници Миср, ё орадан минг йиллар ўтиб, уларнинг олдида гўдакдек пилдираб қотайган ва шўхрати бизнинг замонибизга келиб қундан-қун ошиб бораётган Буюк Хитой девориники эмас. Узоқ ўтмишда уларнинг дарвозаларидан фақат эркин ва қўл қилинган одамлар, ўргатилган, баъзан овда қўлга туширилган ёввойи ҳайвонлар ёки бозорга сотувга олиб келинаётган турли паррандаларгина кира олган. Уларнинг дарвозаларидан ҳеч қачон улғу Тоғлар, поёнсиз Даштлару қақраган Саҳролар, сирли Урмонлар, чўққиларда ухлайдиган Булутлар суруви, ғайратини ўзига сиғдиролмаган Дарёлар, Чақмоқлар, Бўронлар кира олмаган...

Бу Қобқа инсониятнинг энг қадимий тарихий ёдгорликларидан-да улурғоқдир. Уларнинг орасидаги ёш фарқини аниқлашнинг илоҳи йўқ. Ҳатто ўша машҳур афсонавий шох Жамшид туғилиши учун бу Қобқа камида неча минг марта очирилиши керак бўлган. Уни аниқроқ тасаввур қилишнинг оддий ва осонроқ йўли қуйидагича: Рим, Афина, Бобил, Миср, Буюк хитой девори ва шох Жамшид ҳам худди шу Қобқа орқали дунёга кириб келган эди. Уйқучи Булутлар, Бўронлар ва юқорида уларнинг ёнида санаб ўтганларимиздан ташқари дунёдаги барча Афсоналар ҳам мана шу Қобқадан биз яшаётган оламга кириб кела оларди фақат. У тириклик дунёси, деб аталмиш бу Оламнинг энг биринчи очилган ва энг охири ёпиладиган ягона Қобқаси эди. Биздаги кексаларнинг айтишларича, унинг пайдо бўлиши ва илк очилишини биринчи бўлиб Сичқон кўрган экан. Сичқон воқеаси боқий Қобқа ҳақидаги афсоналарнинг энг кичиги эди. У сўзланаётган пайтда ҳар йили кун ва тун баҳсини унутади, кўёш, ой, юлдузлар тинглаш учун осмонда жой талашади, шамол болаларини эргаштириб келади. Баъзи қумурсқалар ўрмалаб эгнинга чиқиб олади, гоҳида қиссадан таъсирланган яшин кўкдан якка даракт устига йиқилиб тушади... Бу шундай қисса эди.

Уни ўтмишда Соҳибқирон Амир Темури Илёсхожа билан илк қақшатгич жангида қўллаб-қувватлаган шайх Хожа Размоз остонасида, ўшанда ҳал қилувчи паллада унинг зафар туғини осмонга баянд кўтарган мағрур Қабай Митан (ҳозирги Қамаш) шаҳри харобалари тепасида Йилбоши (Наврўз) айёмида дўмбира куйлари билан дунёни уйғотаётган Оқндан ҳам эшиттандим. Шамоллар унинг атрофида рақсга тушарди. Дўмбираси уларга туркий Достон оханларини, Бахши унинг олис ўтмишдан келаетиб, шу ҳудудда бир пас тўхтаган сўзларини сочарди. Оқин дейди:

— Бунга менга ёшлигимда момом, момомга момоси... ва унга улғу оқин Чингиз маҳд этган Найман Она, унга эса Тангри охирул оқибат кўт-баракка малюкларни бошчиси мақомига кўтариб қўйган Онакут сўзлаб берган экан (Онакут — қомусий изоҳди лугатларда арман маъбудаси дея тушунирилган. Форслар

«Наҳи», дейди ва уни ҳосилдорлик, кўт-баракка эгаси деб билади. Бу исм туркийдан бошқа бирор тилда маъно англатмайди — А.Ж.). Бу афсона ёллари йигитнинг қисматига боғланган тулпор, ёвдан келув-

чўзган кимса Тангри висолдан маҳрум бўларди. Висол жаннатда эди. Гуноҳ орттирарди у ердан қувиларди. Шунча оғоҳлантиришга қарамай, Одам ва Ҳаво бир хато туфайли унга қўл урди...

Одам Ернинг бир парчаси, дилбанди эди. Ер доим: “Ё, Тангрим! Одамни менинг туфроғимдан ясаб, мартабамни кўтардинг. Уни маҳлуқотлар орасида энг гўзали қилиб яратганингни ҳамма гапиряпти. Унинг дийдорини менга насиб этсанг, у бағримда яшаса”, дея нола чекарди. Илтижолари ижобат бўлди. Одам ва Ҳаво гуноҳ орттирди.

Бу пайтда ер юзиде жуда ҳам қудратли ёвуз Ахраман дев ҳукмрон эди. Унинг нафа-

миндириб парвоз қилди. Минг-минг йиллик масофани кўз очиб-юмгунча босиб ўтиб, Ерга етиб келди. Лекин Ер Ахраман девнинг қора тундай нафаси орасида кўринмасди. Қуш зулматга чўккан Ерни айлана бошлади. Қуёқ қора тугунлар булути устида фақат Кўнғиртовнинг чўққилари кўриниб турарди.

Алқисса, эндиги гапни ердаги жонотлардан эшитинг. Одам ва Ҳавонинг келаетганини эшитиб, ёвуз маҳлуқотлардан бошқа ҳамма хурсанд бўлди. Уни кутиб олиш учун Кўнғиртовга йўл олишди. Йўлда кўз кўриб, қулоқ эшитмаган кўп қийинчиликларга дуч келишди. Қанчадан-қанча

ган жой буюк Қобқага айланбди. Ундан Тангри таоло барча жонотларни қузатиб турар эмши. Унинг нигоҳи шу қадар ўткир эканки, шу сабабдан унга тик қараб бўлмас экан. Барча маҳлуқот бу туйнукни Кун, Одам фарзандларини Кун фарзандлари ёки Кунлар, баъзилари Тур кушига nisбат бериб Тур қавми деб атабди (қадимги турк тилида кун — халқ маъносини англатган — А.Ж.).

Шу тариқа, осмоннинг очилиши ва зулматни парчалаб ярақлаган кунни биринчи бўлиб Сичқон кўрди. Ундан кейин Сигир, Йўлбарс, Кўён, Балиқ, Илон, От, Қўй, Маймун, Товуқ, Ит ва Қобон бу манзараларнинг шоҳиди бўлди. Бечора Туя ухлаб, ҳамма нарсадан қуруқ қолди. Кўёш ҳам ўшанда пайдо бўлиб, Йил, Ой, Ҳафта, Кун шу вақтдан бошлаб санага киритилибди. Одам билан Ҳавони кутиб олишга чиққан ва бу воқеани кўрган ўн икки ҳайвонни “Йил эгаси”, деб аташибди. Мучал ҳисоби шундай бошланган экан. Сичқон янги кун ва йилни биринчи бўлиб кўргани учун мучалнинг биринчи йилга унинг номи қўйилибди. Бу йил ҳисоби Одам Отадан ҳозиргача юритиб келинади. Кун пайдо бўлган вақт эса Йилбоши ёки Наврўз дейилади. Бу кунни Туронда одамзотдан қумурсқагача барча жонот байрам қилади. Арш (ёки Тур) кушини кўноғи бўлгани учун Насаф ёнидаги ердан бағрини аранг кўтариб турган тоғ ўша замонлардан буён Кўнғир, яъни қўнайдиган жой номини олган экан.

Йил бошида Туркут чақмоқ қиличи билан тириклик Қобқаси атрофидан барча ёмонликларни қувати, яхшиликларга йўл очади. Ундан елини сутга тўлган Булутлар сурувини ҳайлаб кирди. Улар заминга ҳаёт улашади...

Достон давом этаётгани. Уни тинглаётган шамоллардан бири кўз ўнгимда учқур ва асов Айғирга айланди. Қолганларидан бир сурув йилки пайдо бўлди. Табиат жонланди. Гуё нимадир содир бўлиш арафасида эди. Ҳатто кўзларидан тинимсиз ёш қуйилиб турган мода Туя ҳам сергакланди.

Достон шу ерга етганда, мен эшитганларимни қозога тушираётганимда, тун бўйи дошқозонда қайнаган сумалак пишганди. Аёллар уни дастурхонга тортиш олдидан нуруний онахондан дуо тилашди. У озгин қўлларини ёйиб, оҳиста тиловат қила бошлади:

— Илоё, халқимиз тинч, юртимиз обод бўлсин. Йилбошимиз — Наврўз заминга кўт-баракка келтирсин. Йигитларимиз Ватаннинг ҳақиқий таянчи бўлсин, ҳаётимиз қизларимиз ҳаёси ифори билан тўлсин, бирорта хонадонга ёмонлик доримасин...

Абдусаттор ЖУМАНАЗАР,
ЎзРФА Шарқшунослик
институтини илмий ходими

БУЮК ҚОБҚА ҚИССАСИ



чи ўлимни тўсувчи мустаҳкам қалқон, ҳар қандай ёмонликни парчалаб ташлайдиган гурзи, фақат ёвузларнинг жонини олувчи қилич, ҳеч бир душман қочиб қутула олмайдиган ўқлар... билан бирга Тангри унга фаришталаридан бир нечасини хизматкор қилиб тайинлаган Туркутдан боболаримизга мерос бўлиб етиб келган.

Бу гал Оқинни яна Буддха барча одамлар билан учрашишни истаганда келиб турадиган ва унга ҳозиргача фан аниқлай олмаган сирли туморини бекитиб кетган Адирма шаҳрининг девори буржида учратдим. У одатдагидек, буюк Қобқа достонини айтаётганди. Бу достонни эшитиш учун ҳисобсиз майса-ғиёҳлар Адирма шаҳри бағрини тўлдирганди. Бир қарич ҳам очиб жой йўқ. Сон-саноксиз ва чексиз хилма-хил ҳашаротлар, жонотлар... Улар қонотдаги ўзга дунёлардан меҳмонга келгандек. Ҳақиқатан ҳам, барча олам Адирма шаҳрига тўпланганди. Бахши куйларди:

— Гуноҳ Одамдан олдин пайдо бўлганди. Ҳали Одамда бирорта ҳам гуноҳ йўқ эди. Фақат унинг гирдида йўллар кўп эди. Баъзилари гуноҳга олиб борарди. Гуноҳга қўл

сидан қоп-қора тутун осмонга ўрлаб, ер юзидеги бошқа жонотлар ёруғлик нималигини билишмасди. Бу зулмат ичида ваҳший қичқириқлар, дилини ўртовчи аянчли фарёдлар эшитилиб турарди. Хуллас, ушбу маскан тимқоронгу бир ўлка бўлиб, фақат девлар, алвастилар, аждаҳолар, шафқат нималигини билмайдиган ҳар хил йиртқичлар ўлкасига айланганди. Тангри таоло Инсонни шундай жойга юбораетганди. Бу хабар бутун Борлиққа маълум бўлди. Фаришталар Одамни ким ерга олиб тушар экан, деб ўйлаб туришганди. Тангри: “Тур, эй Қушим!” деб фармон берди. Аршининг бир четиде бир қуш бор эди. Неча минг замондан бери шу фурсатни кутиб ётудди. Қанот ёзиб парвоз этиб, Ҳақ таоло хузурига келди ва таъзим қилди. Тангри унга: “Одам ва Ҳавони ерга элт!” деб амр этди. Арш қуши: “Ерга мен қўна оламанми? У менинг шиддатимдан сочилик кетайди-ку!” — деди. Ҳақ таоло: “Сен бравер, бундан гам чекма”, деди ва унинг қўниши учун тоғлар барпо қилиб, ер юзини мустаҳкамлади. Насаф ёнидаги ҳозирги Кўнғиртов ўша буюк тоеларнинг энг қудратлиси ва маҳобатлиси эди. Арш қуши Одам ва Ҳавони елкасига

жонотлар йиртқичларга ема бўлди. Йўл азобига чидамай баъзиларни изига қайтди, яна қанчаси келган жойида қолди. Фақат Туя, Йўлбарс, Сигир, Илон, От, Қўён, Маймун, Товуқ, Ит, Қобон, Қўй ва Балиқ кўзланган манзилга етиб келди. Улар: “Қани, ким биринчи бўлиб ёруғликни кўрар экан”, дея баҳслаша бошлади. “Энг аввал мен кўрсам керак, чунки бўйим ҳаммадан узун”, деб ўйлади Туя. Бошқалар ҳам ёруғликни, янги даврни ҳаммадан олдин кўриш иштиёқида тадбир ўйлаб бошлади. Ҳамма ўй билан банд эди. Туя эса узун бўйини чўза-чўза чарчади ва кўзи илинди. Шу пайт даврага Сичқон келиб чўшилди. У жуда кичкина бўлгани учун уни ҳеч ким пайқамасди. Сичқон секингина Туянинг устига, ундан бошига чиқди. Худди шу дамда Арш қуши момақалдироқдай гумбураб, осмону фалакни тешиб ўтибди ва қўниш учун Кўнғиртовга урилибди. Унинг шиддатли зарбидан шундай қудратли тоғ қумдай умалиб, ҳар томонга сочилиб, ундан саҳролар пайдо бўлибди. Осмон шишаси чил-чил синиб, минг-минглаб майда булақчаларга бўлинибди. Бу синиқ зарралар сон-саноксиз юлдузларга, Арш қуши тешиб кир-



Xalq farovonligi faoliyatimiz mezoni

Barcha yurtdoshlarimizni Navro'z ayyomi bilan samimiy muborakbod etadi! Navro'z oilangizga tinchlik, xotirjamlik, sihat-salomatlik va baxt-omad olib kelsin.



Bayramga tuhfa sifatida yangi, foizli «NAVBAHOR» va «GULDASTA» omonat turlarini taklif etamiz.

"Agrobank" ochiq aksiyadorlik tijorat banki
100096, Toshkent shahri, Muqimiy ko'chasi, 43.
Tel.: (8-371) 150-53-72; Fax: 150-53-95

www.agrobank.uz

Xizmatlar litsenziyalangan

MT MATBUOT
tarqatuvchi
OCHIQ AKSIYADORLIK KOMPANIYASI

НАВРЎЗ

АЙЁМИНГИЗ МУБОРАК
БЎЛСИН!



ЎЗБЕКИСТОН ВАҚТЛИ МАТБУОТ НАШРЛАРИГА ОБУНА БЎЛИНГ!



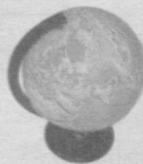
«ELXOLDING»

илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси

*Наврўз айёмингиз муборак
бўлсин азизлар!*



Жонажон Ўзбекистонимизнинг
равнақи йўлидаги
меҳнатларингиз ҳамиша
самарали, омад ва зафарлар
Сизларга доимо ҳамроҳ
бўлсин, хонадонингизни
тинчлик, файз-барака ва
кувонч ҳеч қачон тарк этмасин!



Бизнинг манзилимиз: Самарқанд шаҳри, Гагарин кўчаси 36-уй.
Телефонлар: +99866 234-22-72, +99866 234-25-13



2014-2015 ўқув йилида умумтаълим мактабларининг 1-, 2-, 3-, 8-, 9-синф ўқувчиларини дарсликлар ва ўқув-методик қўлланмалар билан таъминлаш мақсадида Халқ таълими вазирлиги томонидан ўтказилган Тендер савдоларида голиб бўлган иштирокчилар рўйхати

Лот рақами	Қўлланма номи	Тили	Синф	Адади	Голиб нашриётлар номи	Лот рақами	Қўлланма номи	Тили	Синф	Адади	Голиб нашриётлар номи
2-MPT-2014/2-рақамли Тендер савдолари бўйича											
7	Атрофимиздаги олам	Ўзбек	1	498270	«Ўзбекистон» НМИУ	4	Она тили (Забони модари)	тожик	1	5 832	«Шарқ» НМИУ
		рус		67827			Она тили (Ene dili)	туркман	1	998	
		қорақалпоқ		11318			Ўқиш китоби	Ўзбек	1	498 270	
		қozoқ		6177			Книга для чтения	рус	1	67 827	
		тожик		5832			Ўқиш китоби (Oqiw kitabi)	қорақалпоқ	1	11 318	
киргиз	904	Ўқиш китоби (Oqu kitabi)	қozoқ	1	6 177						
туркман	998	Ўқиш китоби (Oquw kitabi)	киргиз	1	904						
13	Она тили	Ўзбек	2	498270	«Ўзбекистон» НМИУ		Ўқиш китоби (Kitobi хониш)	тожик	1	5 832	
	Русский язык	рус		67827			Ўқиш китоби (Okuw kitabu)	туркман	1	998	
	Она тили (Ана тили)	қорақалпоқ		9880			Азбука этики	рус	1	67 827	
	Она тили (Ана тили)	қozoқ		5583			10	Муסיқа	Ўзбек	1	
	Она тили (Забони модари)	тожик		5465		рус			1	67 827	
	Она тили (Эне тили)	киргиз		918		қорақалпоқ			1	11 318	
Она тили (Ene dili)	туркман	1014	қozoқ	1	6 177						
			тожик	1	5 832						
17	Атрофимиздаги олам	Ўзбек	2	498270	«Ўзбекистон» НМИУ	киргиз	1	904			
		рус		67827		туркман	1	998			
		қорақалпоқ		9880		14	Ўқиш китоби	Ўзбек	2	498 270	
		қozoқ		5583				Книга для чтения	рус	2	67 827
		тожик		5465				Ўқиш китоби (Oqiw kitabi)	қорақалпоқ	2	9 880
киргиз	918	Ўқиш китоби (Oqiw kitabi)	қozoқ	2	5 583						
туркман	1014	Ўқиш китоби (Kitobi хониш)	тожик	2	5 465						
26	Математика	Ўзбек	3	452489	«Шарқ» НМАК	Ўқиш китоби (Oquw kitabu)	киргиз	2	918		
		рус		61455		туркман	2	1 014			
		қорақалпоқ		9880		16	Математика	Ўзбек	2	498 270	
		қozoқ		5810				рус	2	67 827	
		тожик		7404				қорақалпоқ	2	9 880	
		киргиз		893				қozoқ	2	5 583	
туркман	1014	тожик	2	5 465							
		киргиз	2	918							
27	Табиатшунослик	Ўзбек	3	452489	«Ўзбекистон» НМИУ	туркман	2	1 014			
		рус		61455		18	Одобнома	Ўзбек	2	498 270	
		қорақалпоқ		9880				қорақалпоқ	2	9 880	
		қozoқ		5810				қozoқ	2	5 583	
		тожик		7404				тожик	2	5 465	
		киргиз		893				киргиз	2	918	
туркман	1014	туркман	2	1 014							
40	Физика	Ўзбек	8	421734	«Шарқ» НМАК	19	Азбука этики	рус	2	67 827	
		рус		47038				Ўзбек	2	498 270	
		қорақалпоқ		10075				рус	2	67 827	
		қozoқ		5472				қорақалпоқ	2	9 880	
		тожик		7830				қozoқ	2	5 583	
		киргиз		843				тожик	2	5 465	
туркман	1021	киргиз	2	918							
42	Ўзбекистон тарихи	Ўзбек	8	421734	«Ўзбекистон» НМИУ	20	Тасвирий санъат	туркман	2	1 014	
		рус		47038				Ўзбек	2	498 270	
		қорақалпоқ		10075				рус	2	67 827	
		қozoқ		5472				қорақалпоқ	2	9 880	
		тожик		7830				қozoқ	2	5 583	
		киргиз		843				тожик	2	5 465	
туркман	1021	киргиз	2	918							
43	Жаҳон тарихи	Ўзбек	8	421734	«Ўзбекистон» НМИУ	21	Муסיқа	туркман	2	1 014	
		рус		47038				Ўзбек	2	498 270	
		қорақалпоқ		10075				рус	2	67 827	
		қozoқ		5472				қорақалпоқ	2	9 880	
		тожик		7830				қozoқ	2	5 583	
		киргиз		843				тожик	2	5 465	
туркман	1021	киргиз	2	918							
54	Жаҳон иқтисодий-ижтимоий географияси	Ўзбек	9	426540	«Ўзбекистон» НМИУ	22	Жисмоний тарбия	туркман	2	1 014	
		рус		42943				Ўзбек	2	498 270	
		қорақалпоқ		10075				рус	2	67 827	
		қozoқ		5592				қорақалпоқ	2	9 880	
		тожик		7830				қozoқ	2	5 583	
		киргиз		843				тожик	2	5 465	
туркман	1021	киргиз	2	918							
60	Чизмачилик	Ўзбек	9	426540	«Шарқ» НМАК	23	Она тили	туркман	3	1 014	
		рус		42943				Русский язык	рус	3	61 455
		қорақалпоқ		10075				Она тили (Ана тили)	қорақалпоқ	3	9 880
		қozoқ		5592				Она тили (Ана тили)	қozoқ	3	5 810
		тожик		7830				Она тили (Забони модари)	тожик	3	7 404
		киргиз		843				Она тили (Эне тили)	киргиз	3	893
туркман	1021	Она тили (Ene dili)	туркман	3	1 014						
67	Инглиз тили	Барча тиллар учун ягона	9	405 615	«Янгийул полиграф сервис» МЧЖ	24	Ўқиш китоби	Ўзбек	3	452 489	
68	Немис тили	Барча тиллар учун ягона	9	53 246	«Шарқ» НМАК			Книга для чтения	рус	3	61 455
3-MPT-2014/3-рақамли Тендер савдолари бўйича								Ўқиш китоби (Oqiw kitabu)	қорақалпоқ	3	9 880
1	Алифбе	Ўзбек	1	498 270	«Шарқ» НМИУ			Ўқиш китоби (Oqu kitabi)	қozoқ	3	5 810
	Букварь	рус		67 827				Ўқиш китоби (Kitobi хониш)	тожик	3	7 404
	Алифбе	қорақалпоқ		11 318		Ўқиш китоби (Oquw kitabu)	киргиз	3	893		
	Алифбе	қozoқ		6 177		25	Ўзбек тили	туркман	3	1 014	
	Алифбе	киргиз		904				рус	3	61 455	
Алифбе	тожик	5 832	қорақалпоқ	3	9 880						
Алифбе	туркман	998	қozoқ	3	5 810						
Алифбе	туркман	998	тожик	3	7 404						
2	Ёзув дафтари	Ўзбек	1	498 270	«Ўзбекистон» НМИУ	28	Одобнома	киргиз	3	893	
	Пропись	рус		67 827				туркман	3	1 014	
	Ёзув дафтари	қорақалпоқ		11 318				Ўзбек	3	452 489	
	Ёзув дафтари	қozoқ		6 177				қорақалпоқ	3	9 880	
	Ёзув дафтари	киргиз		904				қozoқ	3	5 810	
Ёзув дафтари	тожик	5 832	тожик	3	7 404						
Ёзув дафтари	туркман	998	киргиз	3	893						
3	Она тили	Ўзбек	1	498 270	«Шарқ» НМИУ	29	Азбука этики	туркман	3	1 014	
	Русский язык	рус		67 827				рус	3	61 455	
	Она тили (Ана тили)	қорақалпоқ		11 318				«Янгийул полиграф сервис» МЧЖ			
	Она тили (Ана тили)	қozoқ		6 177							
Она тили (Эне тили)	киргиз	904									



2014-2015 ўқув йилида умумтаълим мактабларининг 1-, 2-, 3-, 8-, 9-синф ўқувчиларини дарсликлар ва ўқув-методик қўлланмалар билан таъминлаш мақсадида Халқ таълими вазирлиги томонидан ўтказилган Тендер савдоларида голиб бўлган иштирокчилар рўйхати

(Давоми. Боши 22-бетда.)

Лот рақами	Қўлланма номи	Тили	Синф	Адади	Голиб нашриётлар номи	
32	Жисмоний тарбия	Ўзбек	3	452 489	«Ўқитувчи» НМИУ	
		рус	3	61 455		
		қорақалпоқ	3	9 880		
		қозоқ	3	5 810		
		тожик	3	7 404		
		киргиз	3	893		
33	Она тили	Ўзбек	8	421 734	«Ўзбекистон» НМИУ	
		Русский язык	рус	8		47 038
		Қорақалпоқ тили (Qaraqalpaq tili)	қорақалпоқ	8		10 075
		Қозоқ тили (Қазақ тілі)	қозоқ	8		5 472
		Қирғиз тили (Қырғыз тили)	қирғиз	8		843
		Тожиқ тили (Забони тоҷики)	тожик	8		7 830
35	Ўзбек тили	Ўзбек	8	421 734	«Ўқитувчи» НМИУ	
		рус ва қар-дош тилларда	8	72 279		
		Ўзбек	8	421 734		«Ўзбекистон» НМИУ
		рус	8	47 038		
		қорақалпоқ	8	10 075		
		қозоқ	8	5 472		
тожик	8	7 830				
киргиз	8	843				
36	Алгебра	Ўзбек	8	421 734	«Ўқитувчи» НМИУ	
		рус	8	47 038		
		қорақалпоқ	8	10 075		
		қозоқ	8	5 472		
		тожик	8	7 830		
		киргиз	8	843		
38	Кимё	Ўзбек	8	421 734	«Янгийул полиграф сервис» МЧЖ	
		рус	8	47 038		
		қорақалпоқ	8	10 075		
		қозоқ	8	5 472		
		тожик	8	7 830		
		киргиз	8	843		

Лот рақами	Қўлланма номи	Тили	Синф	Адади	Голиб нашриётлар номи			
48	Адабиёт (1-қисм)	Ўзбек	9	426 540	«Ўзбекистон» НМИУ			
		Ўзбек	9	426 540				
		рус	9	42 943				
		рус	9	42 943				
		қорақалпоқ	9	10 075				
		қозоқ	9	5 592				
		киргиз	9	843				
		тожик	9	7 830				
		туркман	9	1 021				
49	Ўзбек тили	рус ва қар-дош тилларда	9	68 304	«Ўқитувчи» НМИУ			
		Ўзбек	9	426 540				
		рус	9	42 943				
		қорақалпоқ	9	10 075				
		қозоқ	9	5 592				
		тожик	9	7 830				
		киргиз	9	843				
		туркман	9	1 021				
		50	Алгебра	Ўзбек		9	426 540	«Ўқитувчи» НМИУ
рус	9			42 943				
қорақалпоқ	9			10 075				
қозоқ	9			5 592				
тожик	9			7 830				
киргиз	9			843				
туркман	9			1 021				
55	Биология. Цитология ва генетика асослари			Ўзбек	9	426 540	«Янгийул полиграф сервис» МЧЖ	
				рус	9	42 943		
		қорақалпоқ	9	10 075				
		қозоқ	9	5 592				
		тожик	9	7 830				
		киргиз	9	843				
		туркман	9	1 021				
		61	Инглиз тили	Барча тиллар	1	553 313		«Ўзбекистон» НМИУ
				у-ун ягона	1	553 313		
62	Француз тили	Барча тиллар	1	16 931	«Ўқитувчи» НМИУ			
		у-ун ягона	1	16 931				
63	Немис тили	Барча тиллар	1	21 082	Фафур Фулом номидаги НМИУ			
		у-ун ягона	1	21 082				
65	Немис тили	Барча тиллар	8	53 164	«Ўқитувчи» НМИУ			
		у-ун ягона	8	53 164				

ҚАЙТА ТЕНДЕР САВДОЛАРИДА ИШТИРОК ЭТИШ УЧУН ТАКЛИФНОМА

Тендер тартиб рақами: 7-MRT-2014/7

Тендер номи: Дарслик ва ўқув қўлланмаларни қайта нашр этиш юзасидан қайта тендер савдолари.

Буюртмачи: Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги.

Манзил: Тошкент шаҳар 100159, Мустақиллик майдони, 5-уй.

Молиялаштириш: Давлат бюджет ва Республика мақсадидаги китоб жамғармачи маблағлари ҳисобидан амалга оширилади.

Мазкур тендер савдоларига дарсликлар ва ўқув қўлланмаларни нашр этиш учун нашриётлар таклиф этилади.

Тендер савдоларида янги ташкил этиш (бўлиш, қўшиш ва ҳоказо), тугатиш ёки банкротлик босқичида бўлмаган, давлат реестрида рўйхатга олинганга олиш ой муддатдан кам бўлмаган, шартномаларни бажармаганлиги учун судга тортилмаган, дарсликлар ва ўқув-методик қўлланмаларни нашр этиш билан шуғулланиш учун лицензияга эга бўлган ҳамда илгари вазирлик билан тузилган шартномалар бўйича мажбуриятларни тўла бажара олган нашриётлар қатнашиш ҳуқуқига эга.

Қатнашич буюртмачига шартномани бажариш имконияти ва малакаси борлигини тасдиқловчи ҳужжатларни тақдим этиши ва мазкур ҳужжатлар тендер ҳужжатининг иккинчи бобида келтирилган талабларга тўлиқ жавоб бериши лозим.

Қайта нашр этиладиган дарсликлар ва ўқув қўлланмалар ҳамда уларнинг адади қуйдаги жадвалда берилган:

Лот рақами	Дарсликлар ва ўқув қўлланма номи	Тили	Ўзуви	Адади	Бир дона маҳсулотнинг максимал нархи (сўмда)
1-синф					
5	Математика	Ўзбек	лотин	498 270	1 662,18
		рус	кирилл	67 827	2 029,24
		қорақалпоқ	лотин	11318	3 899,32
		қозоқ	кирилл	6177	4 994,75
		тожик	кирилл	5832	4 392,78
		қирғиз	кирилл	904	25 218,77
6	Математика дафтари	Ўзбек	лотин	498 270	652,44
		рус	кирилл	67 827	769,26
		қорақалпоқ	лотин	11318	1 388,40
		қозоқ	кирилл	6177	1 749,60
		тожик	кирилл	5832	1 551,00
		қирғиз	кирилл	904	8 363,40
8	Одобнома	Ўзбек	лотин	498 270	693,73
		қорақалпоқ	лотин	11318	1 301,71
		қозоқ	кирилл	6177	1 575,95
		тожик	кирилл	5832	1 438,31
		қирғиз	кирилл	904	6 902,94
		туркман	лотин	998	7 662,06
11	Тасвирий санъат	Ўзбек	лотин	498 270	636,71
		рус	кирилл	67 827	1 049,93
		қорақалпоқ	лотин	11318	1 215,16
		қозоқ	кирилл	6177	2 134,36
		тожик	кирилл	5832	2 201,93
		қирғиз	кирилл	904	8 869,25
12	Жисмоний тарбия	Ўзбек	лотин	498 270	588,54
		рус	кирилл	67 827	668,54
		қорақалпоқ	лотин	11318	1 114,38
		қозоқ	кирилл	6177	1 326,49
		тожик	кирилл	5832	1 286,93
		қирғиз	кирилл	904	6 688,94

3-синф						
31	Муסיқа	Ўзбек	лотин	452489	1 341,98	
		рус	кирилл	61455	1 560,61	
		қорақалпоқ	лотин	9880	2 443,26	
		қозоқ	кирилл	5810	3 566,06	
		тожик	кирилл	7404	2 779,31	
		қирғиз	кирилл	893	14 561,72	
45	Ўзбекистон давлати ва ҳуқуқи асослари	Ўзбек	лотин	421734	2215,30	
		рус	кирилл	47 038	2844,92	
		қорақалпоқ	лотин	10075	5 036,25	
		қозоқ	кирилл	5472	7 108,54	
		тожик	кирилл	7830	5 688,90	
		қирғиз	кирилл	843	31 059,84	
57	Жаҳон тарихи	Ўзбек	лотин	1021	27 137,41	
		рус	кирилл	426540	1 570,80	
		қорақалпоқ тили (Qaraqalpaq tili)	қорақалпоқ	лотин	42943	1 869,16
		Қозоқ тили (Қазақ тілі)	қозоқ	лотин	10075	3 002,50
		Қирғиз тили (Қырғыз тили)	қирғиз	кирилл	5592	3 831,57
		Тожиқ тили (Забони тоҷики)	тожик	кирилл	843	16 712,76
57	Жаҳон тарихи	Туркман тили (Turkmen dili)	туркман	лотин	7830	3 444,39
		туркман	лотин	1021	14 341,44	
		Ўзбек	лотин	426540	1 680,33	
		рус	кирилл	42943	2 417,19	
		қорақалпоқ	лотин	10075	3 522,53	
		қозоқ	кирилл	5592	5 142,71	
тожик	кирилл	7830	4 057,60			
қирғиз	кирилл	843	22 560,09			
туркман	лотин	1021	20 855,22			

Мазкур дарслик ва ўқув қўлланмаларнинг бошланғич қиймати тўғрисидаги маълумотлар талабдорларга Тендер ҳужжатлари билан бирга тақдим этилади.

Тендер савдоларида қатнашиш истагани билдирган ва Тендер ҳужжатларини харид этган корхона ва ташкилотлар **2014 йил 19 мартдан** бошлаб ҳар куни (шанба ва яшанба кунларидан ташқари) Тошкент вақти билан соат 10:00 дан 17:00 гача тендер савдоларига тегишли қўшимча маълумотларни Тендер комиссиясининг ишчи органи Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги "Дарсликлар ва ўқув методик адабиётларнинг янги авлодини яратиш" бўлиmidан (Манзил: 100159, Тошкент шаҳри, Мустақиллик майдони, 5-уй, 319-хона, телефон (+99871) 239-40-83, факс (+99871) 239-40-81 ошлиши мумкин.

Тендер ҳужжатлари асосида талаб этиладиган барча ҳужжатлар таклифнинг умумий қийматининг бир фоизидан кам бўлмаган закалат суммаси билан бирга **2014 йилнинг 28 март** куни соат 14:00 га қадар Республика таълим марказига топширилиши шарт. Шу вақтдан кейин таклифлар қабул қилинмайди. Тендер таклифлари **2014 йил 28 март** куни соат 15:00 да Республика таълим марказида (Манзил: Тошкент шаҳри, Фурқат кўчаси 174-уй.) барча қатнашичлар вакиллари иштирокида очилади.

Тендер комиссияси Тендер ҳужжатининг I-боб 6-бандида белгиланган тартибда Тендер ҳужжатларига қўшимчалар киритиш орқали таклифлар топширишнинг охириги муддатини узайтириши мумкин. Шундай ҳолатда барча қатнашичларнинг ҳуқуқлари ўзгарган муддатга мутаносиб равишда ўзгарди.

Буюртмачи қатнашичлар томонидан тендер таклифини тайёрлаш билан боғлиқ бўлган харажатларга жавобгар эмас.



«SHARQ» нашриёт-матбаа
акциядорлик компанияси

НАВРЎЗ ИМЦИХАЛҚ БАЙРАМИ БАРЧАҲТИЗТА
МУБОРАК БЎЛСИН, АЗИЗ ҲОҲДОШЛАР!



«SHARQ» – ўз анъаналарига содиқлик, юсак технология, замонавий услуб!
Барча турдаги ноширлик ҳамда матбаа хизматларини тақлиф этамиз.

Мурожаат учун телефонлар: (+99871) 233-04-04; 233-90-50.

Факс: (+99871) 239-43-17, 233-35-90. Web: www.sharq.uz. E-mail: info@sharq.uz

Хизматлар кўрсатиш лицензияланган.



Ma'rifat

TA'SIS
ETUVCHILAR:

O'zbekiston Xalq ta'limi
vazirligi, O'zbekiston Oliy
va o'rta maxsus ta'lim
vazirligi, O'zbekiston
Ta'lim, fan va
madaniyat xodimlari
kasaba uyushmasi
Markaziy kengashi.

Bosh muharrir:
Abdusamat RAHIMOV

Tahrir hay'ati: Jumanazar BEK-
NAZAROV, Baxtiyor DONIYO-
ROV, Farrux JABBOROV (bosh
muharrirning birinchi o'rinbosari),
Husan NISHONOV (bosh muharrir
o'rinbosari), Farhod RIZAYEV,
Nurlan USMONOV (bosh muharrir
o'rinbosari), "Uchitel' Uzbekista-
na", Mirzakarim XUDDIYEV,
Baxtiyor YOQUBOV (mas'ul kotib),
Aleksy CHUKARIN (mas'ul kotib),
"Uchitel' Uzbekistana", Sa'dulla
HAKIMOV.

Gazeta
O'zbekiston Matbuot va axborot
agentligida № 0067 raqam bilan
ro'yxatga olingan.

ISSN 2010-6416



INDEKS: 149, 150. Г-326.
Tiraj 66235.
Hajmi 6 bosma taboq.
Ofset usulida bosilgan,
qog'oz bichimi A-3.

«Ma'rifat» dan materiallarni ko'chirib bosish
tahririyat ruxsati bilan amalga oshirilishi shart.
Tahririyatga kelgan qo'lyozmalar taqiriz
qilinmaydi va muallifga qaytarilmaydi.

Reklama materiallari uchun tahririyat javobgar emas.

MANZILIMIZ: 100083, Toshkent,
Matbuotchilar ko'chasi, 32.

Web-site: www.marifat.uz

TELEFONLAR: mas'ul kotib—233-99-15, umumiy
o'rta va maktabgacha ta'lim yangiliklari bo'limi — 233-
53-14, fan, oliy va o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi
yangiliklari bo'limi — 233-56-45, adabiyot, madaniyat,
kasaba uyushmalari hayoti yangiliklari bo'limi — 233-
54-49, ma'naviyat va maktabdan tashqari ta'lim yangiliklari
bo'limi — 233-54-63, siyosat, xalqaro hayot va sport
yangiliklari bo'limi — 233-76-40, reklama va marketing
bo'limi — 233-42-92(faks), 236-54-17.

Bahosi sotuvda
erkin narxda
Dizaynerlar:
Lilya BINASHEVA,
Malohat TOSHOVA.
Navbatchi muharrir:
Hulkar TO'YMANOVA,
Sanjar RUSTAMOV.
Navbatchi:
Bobomurod XUDOYBERDIYEV.

«Sharq» nashriyot-matbaa
aksiadorlik kompaniyasi
bosmaxonasi.

Korxonada manzili:
«Buyuk Turon» ko'chasi, 41-uy
1 3 4 5

ЎЗА ЯҚУНИ — 22.00
Топширилди — 22.00



UZTELECOM

Бағрикенг, меҳмондўст, меҳнатсевар, санъатсевар, бунёдкор ва ижодкор халқимизни, шу азиз Ватанда истиқомат қилаётган барча миллат ва элатларни умрбоқий қадриятларимиз, урф-одатларимиз мужассамлашган

Наврўз умумхалқ байрами

билан самимий қутлаймиз!

Барчага тинчлик-омонлик, бахт-саодат тилаймиз!



ҲАР КУНИМИЗ НАВРЎЗ БЎЛСИН!



Mirzo Ulug'bek tavalludining 620 yilligiga

Неча асрки, Мирзо Улуғбек номи тарих зарварақларидан тушмай келаётир. Президентимиз “Юксак маънавият — энгилмас куч” асарида бу алломанинг юртимиз илм-фани тамаддунига қўшган бекиёс хиссаси ҳақида сўз юритар экан, жумладан шундай дейди: “Мирзо Улуғбек қарийб қирқ йил мобайнида Мовароуннахр дёнрининг донишманд ҳукмдори сифатида халқнинг азалий орзуси — тинчлик, тотувлик, илм-фан ва маданиятни тараққий топтириш йўлида улкан шижоат ва матонат кўрсатди”. Бу таъкид забардаст олим ҳукмдорнинг авлодлар олдидаги хизмати нечоғлик улуг ва бебаҳо эканидан далолат беради.

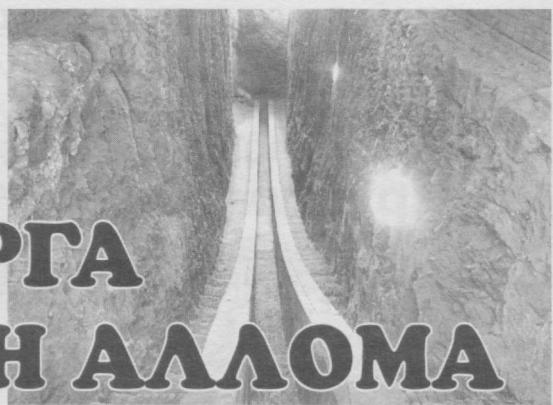
ган бўлса-да, Мирзо Улуғбекнинг фан ва маданият ривожига қўшган салмоқли хиссаси олти асрдан зиёдор вақтдан буён дунё илм аҳли тилидан тушмай келаётир. Айниқса, “Жижи Улуғбек” (“Жижи жадиди Кўрагоний” деб ҳам аталади) асари астрономия ва астрология фанларидаги тадқиқотларни янги боқичга кўтарди. Бу асар муқаддима ва тўрт мақоладан иборат бўлиб, теъда олим замондошларининг диққатини тортади. Аввало, Самар-

“Жижи”и Туркия орқали Оврупа мамлакатларига ҳам ёйилади.

Айни пайтдаги маълумотларга кўра, “Жижи”нинг 120га яқин форсий, 15дан ортиқ араб тилидаги нусхалари мавжуд. Урта асрларда ёзилган ҳеч бир астрономик ёки риёзатга оид асар бунчалик оммалашмаган. Улуғбекнинг “Жижи”и мусулмон мамлакатларининг деярли барчасида ўрганилиб, тадқиқ этилган. Бу асар ҳинд олимлари изланишларига ҳам кучли таъсир кўрсатган. Масалан, Шоҳ-

нинг 615 йиллиги яна бир бор маъмур икки муаззам шаҳарда байрамона руҳда ўтди. Аллома ҳукмдор илмий фаолиятини ўрганиш ва халқимизга етказишда Тошмухаммад Қори Ниёзийнинг алоҳида хизматлари бор. 1994 йили А.Аҳмедов “Жижи”ни тўлиқ таржимаси, илмий изоҳлари билан нашр эттиргани эса халқимиз учун чинакам унутилмас воқеа бўлди.

Мирзо Улуғбек ҳаёти, илмий фаолияти ҳақида кўплаб рисолалар, илмий-оммабоп мақолалар чоп этилганки, ҳар биридан аллома ажодимиз билан боғлиқ янги маълумот олиш мумкин. Ҳукмдор олим ҳаёти ва тадқиқотларига қизиққан, бебаҳо маънавий меросидан хабардор бўлиш истигадиги устоз-мураббийлар, ўқувчи-талабалар қуйидаги адабиётлардан фойдаланиши мумкин:



1. Абдуқодиров А. Улуғбекнинг Самарқанддаги обидалари. — Т.: 1969.

2. Аҳмедов Б. Мирзо Улуғбек: Бадиъа. Тузатилган ва тўлдирилган 2-нашри. — Т.: “Езувчи” нашриёти, 1994.

3. Ёқубов О. Улуғбек хазинаси. Танланган асарлар II жилд. — Т.: “Шарқ” нашриёти, 2007.

4. Абдуллаев А. Улуғбек ва Фалакий Шервоний: Улуғбекнинг Шарқ олимлари, донишмандлари билан қилган илмий алоқалари ҳақида // Ўзбек тили ва адабиёти. — 2010, 4-сон.

5. Бекжон И. Аввал ўзинга ур... : Улуғбек ҳаритаси билан боғлиқ асоссиъ даъволар ҳусусида // Ўзбекистон адабиёти ва санъати. — 2010, 5 ноябрь сони.

6. Бердимуродов А. Мирзо Улуғбекнинг маънавий жасорати // Миллий тиклиши. — 2009, 4 ва 11 февраль сонлари.

7. Даврон Х. Осмонда кўш йўқ эди: Мирзо Улуғбек таваллудига // Даракчи. — 2009, 11-, 12-сонлари.

8. Каримий Ф. Улуғбек даврида бадий адабиёт // Ma'rifat. — 2009, 10 июнь сони.

9. Мамадазимов М. Мирзо Улуғбек ва унинг академияси // Ma'rifat. — 2009, 3 июнь сони.

10. Парижда Мирзо Улуғбекнинг улкан мероси ҳақида // Халқ сўзи. — 2009, 3 декабрь сони.

11. Сафаров М. Мирзо Улуғбекнинг фарзанди аржуманди: Буюклик тимсоллари // Тафаккур. — 2012, 1-сон.

12. Улуғбекнинг астрономия мактаби: тарих ва тақдир // Ўзбекистон адабиёти ва санъати. — 2009, 10 июль сони.

Муассар ДИЛМУРОВОВА,
Республика илмий педагогика кутубхонасининг илмий библиография бўлими бошлиғи

Мирзо Улуғбек 1394 йил 22 мартда Султония шаҳрида Амир Темурнинг тўртинчи ўғли Шоҳрух мирзо хонадонидан дунёга келди. Бу пайтда Соҳибқирон Мордин қалъаси қамалига киришган эди. Муаррих Шарафуддин Али Яздий “Зафарнома” асарида ёзишча, Амир Темур ҳузурига чопар келиб, Улуғбекнинг туғилгани, мунажжимлар бу зуриёт келажакда олим ҳукмдор бўла-

мирзо Мовароуннахрни тасарруфига кириштириб, уни Туркистон вилояти билан бирга Улуғбекка топширади ва Соҳибқирон васиятини қайта тиклайди. Мирзо Улуғбек бобоси ишончини оқлайди, ўлимига қадар салкам қирқ йил мамлакатни кўз қорачиғидай ҳимоя қилиб, жамият ҳаётини янги соҳалар билан бойитади, ақл-идроқи билан она Ватанини жаҳон тамаддунининг

ЮЛДУЗЛАРГА ТАЛПИНГАН АЛЛОМА

ди, дея башорат қилганини етказди. Хушхабардан хурсанд бўлган Соҳибқирон дарҳол қамалини тўхтатиб, қалъа аҳлига юкланган хирожни бекор қилади.

Амир Темур набиралари орасида Улуғбек мирзони айрича яхши кўрган, асл исми Муҳаммад Тарағай бўлган набирасини эркалаб “Улуғбегим” деб атаган. Шушу, у эл-улус орасида Улуғбек номи билан машҳур бўлиб, кейинчалик тарих саҳифаларига муҳрланади. Соҳибқирон бу набирасига алоҳида эътибор бериб, уни тарбия қилишни оқила аёли, салтанатининг бош маликаси Сароймулкониинга ишониб топширади. Тарбия — яхши ният, деганларидек, болалиги бобоси билан ҳарбий юришларда ўтганига қарамай, Улуғбек мирзо фозила момоси тарбияси таъсирида кўпроқ илм-фанга, хусусан, математика, астрономия, тарих, адабиётга, жамият ва раият ўртасидаги муносабатларга доир билимларга ихлос қўйиб вояга етади.

Набираси ёшлигиданоқ давлат ва раият бошқарувини ўрганиб вояга етиши учун Амир Темур ёш Улуғбекни салтанат аҳамиятига молик тадбирларда бевосита қатнаштирган. Руи Гонзалес Клавихонинг қайд этишича, Соҳибқироннинг хорижий элчиларни қабул қилиш маросимида Улуғбек мирзо ҳам иштирок этган.

1404 йили Соҳибқирон олти набираси қаторида Улуғбекни ҳам уйлантириб, унга Тошкент, Сайрам, Янги, Ашпара ва Мўғулистоннинг Хитой ҳудудигача бўлган ерларини суюрлоқ қилиб беради.

Амир Темур вафотидан сўнг теурийлар ўртасида тожу тахт учун кураш бошланади. 1410 йили Шоҳрух-

н у р л и манзилига айлантиради. Илмий изланишлари, тижорат ва ҳунарmandlikни кенг миқёсда ривожлантиришга қаратилган чора-тадбирлари, деҳқончилик маданиятини юксалтириш, солиқ тизимини такомиллаштириш борасидаги ислохотлари, шунингдек, улкан бунёдкорлик ишлари Мирзо Улуғбекни ўрта асрларнинг донишманд ҳукмдори сифатида Ер юзидан машҳур қилди.

Улуғбекнинг ташаббуси, гайрат-шижоати билан Бухоро, Самарқанд, Фиждувонда мадрасалар, Марвада хайрия муассасалари барпо этилади. Мадрасалардаги таълим тизими унинг кўрсатмалари, йўл-йўриқлари асосида тубдан янгиланади. Жумладан, дунёвий фанлар ҳам кенг ўқитили бошланади, асосий эътибор аниқ фанларга қаратилади. Самарқандда Улуғбекнинг бевосита раҳбарлигида ташкил этилган академияда турли фан йўналишлари бўйича даврнинг етук олимлари фаолият юритади. Бу дарғоҳнинг астрономия жабҳасини бевосита Улуғбек мирзо ўзи бошқаради. У Биби-хоним масжиди, Амир Темур мақбараси, Шоҳи Зинда ва Регистон мажмуалари қурилишларини поёнига етказди. Кўплаб жамоат иншоотлари — карвонсарой, тим, чорсу, ҳаммомлар бунёд этади, узоқ-яқин давлатлар билан ўзаро манфаатли ҳамкорлик алоқаларини, савдосотиқ муносабатларини юқори бошқича кўтарди, Пировардида, салтанатининг Фарбу Шарқ оламидаги мамлакатлар орасида пешқадамлигини таъминлашга эришади.

Ҳаёти фожиали яқун топ-

Библиографик очерк

қанда Улуғбек атрофида тўпланган олимлар ижоди ва илмий тадқиқотига катта таъсир кўрсатди. Асар сайёралар, Қўёш ва Ой ҳаракатини талқин қилиш, юлдузлар каталоги ва унда қўлланган математик усуллар бўйича ўрта асрлардаги астрономик асарларнинг энг мукаммили эди. “Жижи”да ҳеч қандай назарий дастурлар баён этилмайди, теоремалар исботланмайди, балки назарий мавқедаги жумлалар қоида тарзида баён қилинади. “Жижи”ни ўрганиш шунинг кўрсатадики, асар фақат амалий қўллашга мўлжалланган бўлиб, назарий масалаларни баён этиши Улуғбек мақсад қилмаган. Шунинг учун бўлса керак, “Жижи”ни биринчи бўлиб Самарқанд олимларининг ўзи шарҳлайди. Хусусан, шогирди Али Қушчи “Шарҳи Жижи Улуғбек” номи билан шарҳ ёзади. Улуғбек “Жижи” VIII—IX асрларда бошланган юлдузшунослик аънанасини давом эттирса-да, илмий погонаси улардан баланд эди.

Мирзо Улуғбек “Жижи”дан бошқа асарлар ҳам ёзган бўлиб, “Бир даража синусини аниқлаш ҳақида рисола”си риёзиётга, “Рисолайи Улуғбек” (ягона нусхаси Хиндистондаги Олигарх университети кутубхонасида сақланади) юлдузлар илмига, “Тарихи арбаъ улус” (Тўрт улус тарихи) асари тарихга бағишланган.

Улуғбек вафотидан сўнг Самарқанддаги олимлар аста-секин тарқалиб, ўзлари борган ерларга илм-фандаги ютуқлари билан бирга “Жижи”нинг нусхаларини ҳам етказдилар. Жумладан, 1473 йили Али Қушчи Истанбулга бориб, расадхона қуради. Шу тариқа Улуғбек

жаҳон замонида Лаҳор ва Деҳлида изланишлар олиб борган Фаридиддин Масъуд ад-Деҳлавий “Жижи Шоҳжаҳоний” номли асар ёзади. Ундаги мақола ва боблар сони ҳудди Улуғбек “Жижи”идагидек бўлиб, жадвалларнинг ҳам кўп қисми шу асардан олинган. Яна бир етук ҳинд олими Савай Жай Сингх (1686—1743) ҳам “Жижи Муҳаммадшоҳий” асарини Улуғбек “Жижи”нинг таъсирида ёзган.

“Жижи”нинг Фарбий Оврупа илм-фани ривожига таъсири ҳам салмоқли бўлди. 1638 йили Истанбулга келган инглиз олими, шарқшунос, Оксфорд университети профессори Жон Гривс қайтишида Мирзо Улуғбек “Жижи”нинг бир нусхасини Англияга олиб кетади. У 1648 йили аввал “Жижи”даги 98 юлдуз жадвалини, кейинроқ ўша йилнинг ўзида “Жижи”даги жуғрофий жадвални ҳам нашр қилдиради. Гривс 1650 йили “Жижи”даги биринчи мақоланинг лотинча таржимасини чоп эттиради. 1652 йили маъмур охириги икки иш — жуғрофий жадвал ва мақоланинг лотинча таржимасини қайта босмадан чиқаради.

Мирзо Улуғбек ҳаёти ва илмий фаолияти билан жамоатчиликни таништиришда юртимизда салмоқли ишлар амалга оширилди. Чунончи, истиқлолимизнинг дастлабки йиллариданоқ улуг аллома ва у қолдирган бой маданий меросга алоҳида эътибор қаратилиб, 1994 йил Мирзо Улуғбек йили деб эълон қилинди, астрономия билимдорининг 600 йиллиги Самарқанд ва Парижда тантанали нишонланди. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти 2009 йили “Астрономия йили” деб эълон қилиши муносабати билан Мирзо Улуғбек таваллуди-



ҚАЛДИРҒОЧЛАР ИН ҚУРСИН АЙВОНИНГИЗГА

Қалдирғочни қузатганмисиз? У қанотли дўстларимиз орасида энг зукко ва қузатувчан, тadbиркор ва энчил қушдир. Қалдирғоч миттигина тумшүқчаси билан лой, хас-чўплардан мустақкам ва бежирим ин қуради.



Қалдирғоч ин қурган оиладаги мухитта бир эътибор қаратинг-а: тинчлик-хотиржамлик ҳукм сурган ушбу файзли хонадонда ўзаро меҳрибонлик, ширинсўзлик ва самимият ус-

Оу

тундир. Тинчлик элчиси бундай хонадонга бир марта уя қурдими, ҳар баҳорда бу ерга қайта-қайта учиб келаверади, полапонларини учирма қилади. Хонадонга қалдирғоч учиб келиши хосиятли ҳол деб ҳисобланади. “Қалдирғоч келган уйга баракка киради” деган нақл замирида шунга ишора бор. Агар оилада кўнгилсизлик бўлиб, жанжал кўтарилса, аста-секин қалдирғочлар бу жойни тарк эта бошлайди. Демак, нафақат инсон учун, балки, бутун мавжудот учун ҳам тинчлик керак.

Бутун дунёга хавф солаётган терроризм балоси, вайронкорлик гоёлари, гиёҳвандлик вабоси, одам савдоси, диний ақидапарастлик хуружлари оқибатида минг-минглаб бегуноҳ инсонлар кўз юммоқда. Шукрки, юртимиз осойишта. Аслида, бунга осонликча эришганимиз йўқ. Юртига содиқ ўғлонларимиз бор. Ватанимиз сарҳаллари улар қўлида. Давлатимиз раҳбарининг одилона сиёсатини отахону онахонларимиз дуо билан қўлаб-қувватлашмоқда. Буни ҳар бир киши билиши ва қадрлаши лозим.

...Ана, оқ-қора патли қанотини силкитиб учиб келаётган қалдирғоч кўринди. Унинг борар манзили аниқ, кут-баракали оилада бу қушни кутмоқлар.

Зеро, сеvimли шоиримиз Сирожиддин Саййид айтганидек:

Қалдирғочларга
бер айвонларингни,
Қушнинг ҳам бек
билан бекаси бордир.
Сингилжон, экавер
райҳонларингни:
Эгаси бор юртининг —
эртаси бордир.

К.КОДИРОВ,
Косон туман ХТМФМТЭ бўлими
маънавият шўъбаси раҳбари

Ерга тафт инди. Қишнинг беаёв соғуғи ва ёғинлардан ерпарчин бўлган майсалар рангига беғуборлик кирмоқда. Улкамиз узра кезаётган янги-ланиш фасли Чироқчининг бепоен адирларини-да кўкликка буркади. Қишлоқларда баҳор нафаси. Ҳаёт нишонаси дарахт қуртагида намоён. Қишлоққа туташ қир этагига қўй-қўзилар жодраб кетган. Қўзилар диркиллаб чопади.

Хушали аҳли шу қирда Йилбошини нишонлаш учун тўпланди. Эрталабдан баҳорни мадҳ этувчи тарона янгради. Яшариш фаслининг ажиб ҳавоси, тарона завқидан диллар энтикти: кексалар бололиги, хушдам шукронани эсласа, ёшлар бугунги бахтли замона ва истиқболдан руҳланади. Одамлар кайфияти кўккам фаслига ҳамоҳанг: ботину зоҳирда шукроналик, ҳаракатда шижоат. Йигитлар ердан қазилган ўчоққа ўтин қалашди. Дош-қозонларга ёғ, гўшт,

ҳавасим келганди, — дея гапни улаб кетди Тўрақул бува. — Қанийди, ёшлигимга қайтсам. Мактабдан бери келмай билим олардим, китобдан бошимни кўтармай ўқирдим. Афсус, бизнинг давримизда бундай имкониятлар тушимизга ҳам кирмасди. Қоронғи хонада, қора ёғоч парта-ларда сиқилишиб ўтирардик. Китоб дегани фақат ўқитувчимизда бўлган. Дафтаримиз йўқлигидан чой қути-сининг қоғозига муаллимнинг айтганларини ёзардик. Зах тортган син-

ФАСЛЛАРГА ТАТИГУЛИК КҮН

бугдой, сабзи, ўрик туршаги солинди. Анъанавий таом — йиллоши тайёрлана бошланди. Қирга эркаклар, аёллар ва болалар учун алоҳида-алоҳида дастурхон ёзилди. Хотин-халаж пишириб келган баҳорий таом ва ширинликлар иштаҳани қитиқлайди. Болаларнинг шодон шовқини атрофни қамраб олган. Кекса отахонлар «Қаҳратондан эсон-омон чиқиб олдингизми?» деб бир-биридан ҳол-аҳвол сўрайди. «Қишда жуда зерикдим. Қийматли ошнам бор, деб гурунглашгани келмайсам...» дея бир-биридан ўпкалайди. Чол-кампиралар тинчлик-омонликда, яна бир баҳорга етказгани учун Яратганга шукрона келтирадилар.

Қишлоқда кўркам ва салобатли учта — 151, 120, 122-умумтаълим мактаб бинolari буй кўрсатиб турибди. Айниқса, шу ўқув йили бошида ўқувчилар ихтиёрига топширилган замонавий 122-мактаб биносида билим олишнинг, айниқса, Наврўзни қарши олишнинг ташти бўлакча. Дастурхон бўйида ўтирган ёши улғу отахонлар қишлоққа ярашган икки қаватли янги иншоотдан кўз узолмайди. Гурунг мавзуси беихтиёр мактабга кўчи:

— Шу мактабда менинг невараларим ўқияпти! — деди фахр билан Тўхтамиш бува.

— Оқ-ҳо, ундаги шароитларни айтмайсизми, а?! Очилиш маросимида қатнашиб, ҳозирги ёшларга жуда



фхоналарда тез-тез касал бўлиб, бир амаллаб саводимизни чиқарганмиз.

— Бугунги шароитни кўринг-а! Синфхоналари чароғон ва шинам, ёзда салқин, қишда иссиқ. Китоб дафтари бошқа анжомлардан ўғил-қизларимизнинг ками йўқ. Ҳозирги ёшлар савод чиқаришдан ташқари, коллежу институтларда ўқияпти. Бири хунарманд бўлиб чиқса, биروي бошқа касбининг бошини тутаяпти, — дея гап қўшди Облоқул бува.

— Бундай имкониятларни кўриб, бола бўп қолгинг келади...

— Кексалар тўпланишиб мактабга борсак-чи, а? Ёшларга ўқиш қандай бўлишини би-ир кўрсатиб қўярдик! — дея Қўйли бува ҳазиллашди.

Ўртада енгил кулгу кўтарилди... Отахонлар суҳбати қизигандан қизиди. Уларнинг даврасига ўқувчи болалар қўшилиб, гуруннга кулоқ тутдилар. Таълим олаётган мактабга боболарда ҳавас уйғонгани ўқувчиларни гурурлантирди.

Boqiy an'analar

Дастурхонга йиллоши тортидди, сумалак сузилди. Кексаю ёшнинг оғзи тегди. Беморларга ҳам баҳорий таомлардан етказилди. Бир томонда қизлар даврага чиқдилар. Атлас, ад-рас, каштагулли либосларда рақс тушдилар. Момолар доира чалиб, терма ва лапарлардан айтдилар. Яна бир томонда халқ ўйинларида бах-лашаётган болалар томоша майдо-ни ҳосил қилдилар. Дастурхонга фотиҳа ўқилгач, эл оқсоқоли — Сувон бува даврага чиқиб, элга қарата сўз айтди:

— Шукрки, бу йил ҳам қишло-гимизда бирор кўнгилсизлик бўлмади. Ёшлар-ов, гапимни икки кул-гингиз билан эшитинг! Ичманг чекманг, ёмон йўллардан юрманг!

Элингиз қариндош-уруғингиз, ав-лод-ажлодингизни номуста қўядиган иш қилманг! Ота-бувангизга муно-сиб бўлинг!

Энди диққат қилинг! Элимиз чорвачилик ва деҳқончилик орқасидан рўзгор тебратар экан, баҳорги юмушларни кечиктириб бўлмайди. Деҳқончиликнинг дастлабки юмуши ариқ тозалаши-дир. Шундай экан, фермерлар, қишлоқ йигитлари бирлашиб, бош мироб — Боймир полвон бошчили-гда ҳашар уюштирасизлар. Қишлоқ ариқларини тозалаб, кўприкларни кўздан кечирасизлар. Хонадонингизни саришта, обод қилинг! Шунда томорқангиз гуллаб-яшнайдди, рўзгорингизда баракка бўлади... Энди кураш томоша қиламиз.

Дастурхон бўйидан турган эл қир чеккароғига ўтишди. Одамлар давра ясаб адирда ўтиришди. Отахонлар чопони этагини тўшаб майса устига чўкишди. Барча дуога қўл очди.

Кураш давраси. Олиш бошланди. Тадбиркор ва фермерлар баковул-ларга зот айтдириди. Дастлаб яктагини кўлтиқлаб келган 5-6 яшар бо-лакайлар полвонкелбат бўлиб дав-рага чиқдилар. Боболардан дуо олиб, давра айландилар. Элнинг юзида та-бассум зоҳир бўлди. Оталарнинг гурури тошди: ўғилчасини олишгир-моққа шайлади. Болакайлар аввал оиласа, кўни-қўшни, кўчалдоши ори учун олишди. «Фалончидан йиқил-динг» деган гапни эшитиш улар учун уят. Курашда йиқилган болакайлар енгилганига тан бергиси келмасди. Фолибга мағлубнинг акаси ё бирга ўйнайдиган тенглоши кўндаланг турди. Мағлуб бола йиқитган пол-воннинг жила курси, ошнасини-да енгил пайида бўлди. Қўли баланд келган полвон билан кейинги дав-рада курашмоқни дилига тугди. Ку-раш йигитларнинг ёшига қараб юк-сала борди. 8-10 яшар болалар дав-рага чиқишганида эса ор талашини мактаблараро бўлди. Жисмоний тар-бия фани ўқитувчиси, отаси, акаси ўргатган усулларни қўллаётган пол-вон ортидан устози, ҳаммактаблар-и “Ҳа, елкангдан ошир! Ҳалол олиш, ҳа!” дея майдад бериб турди. Фолиблик учун давра айланган эл-нинг полвон, алп йигитлари маҳал-лалараро, қишлоқлараро бўлиб бел олишди. Кураш ҳўроз уриштиришга уланди...



Ишдан ҳориб келган Ямамото Мотидзуки «Асахи Симбун» газетасида босилган Рюноске Акутагаванинг «Расямон дарвозаси» номли ҳикоясини мутула қилиш билан бир қаторда газетадан кўзини узмасдан стол устига келтирилган суши бўлақларидан еб, мазасидан лаззатланиб, «Бу дунёда сушини ҳеч ким Азумидай пиширолмади» деб хотинининг пазандалигидан фахрланиб кўйди. Уз хонасида дарс тайёрлаб ўтирган Кесуке устози Шинжининг «Марказий Осиёга баҳор биздан кечроқ боради, лекин кўпроқ давом этади. У томонларда барча фасл бир хил — уч ой давом этади, бунақа мўътадил иклим дунёнинг бошқа ерида учрамайди», дея тўкилаётган сочини беъхшов тараганини эслар экан, лабига табассум югурди.

Болалар бирон нарсага қизиқдими тамом, охирига етмагунча кўймайди. Кесуке ҳам бола. Устига-устак, география жону дили (унга бу одат отасидан ўтган, отаси адабиёт ва қутлуг қадамжоларнинг «жиниси»). Шу хусусиятлари уни қаттиққўл отасидан гап эшитишини билса-да, интернетга киришга мажбур қилди. Қидирув сайтларидан бирига ўз тилида «Марказий Осиё табиати» деб ёзди. Компьютер ойнасида пайдо бўлган мамлакатлар ичидан «Ўзбекистон» деган ёзув устига курсорни олиб борди...

Қандайдир оний лаҳзада Ўзбекистон баҳори Япониянинг Осака шаҳридаги Сакаи-судзи кўчасида яшовчи оилалардан бирига оила бошлиги Ямамото Мотидзукидан сўроқ-сиз интернет орқали кириб борди. Турли суратлар орасида бошига нималардир кийиб олган кексалару онаси тенги хотинлар, тенгқур йигит-қизларнинг катта қозон олдида айланишиб юргани Кесукенинг диққатини тортди. Сурат тағидаги япончада битилган «Сумалак пишириш жараёни» деган ёзувни қайта-қайта ўқиди. Бу сирли таомга қизиқиши ортди, «Сумалак сушига яқин бирон таом эмасмикан, иккаласи ҳам «су»дан бошланаркан» деган хаёлини экрандаги суратларгина инкор этиб турарди. Болани интернетдаги маълумотлар қониқтирмади, шу таомдан тотиғи келди.

Ошхонада денгиз жониворлари ва кўкатлардан салату баҳорий таомлар тайёрлаётган онасининг олдида отилиб кирди-да, сумалак пишириб беришини илтимос қилди. Онаси елка қисди, ундай оқватни биринчи марта эшитганганини, уни таёврлашни билмаслигини айтиб, ўғлини балиқ ҳиди келиб турган кўллари билан меҳр тўла бағрига босди.

Кесуке тушкун кайфиятда отасининг олдида борди. Ҳамма оталар сингари Ямамото ҳам фарзандининг қувончи учун кўлидан келадиган ҳамма нарсани қилишга тайёр эди...



ҲАР ЮРТНИНГ ЎЗ БАҲОРИ БОР

 Ер сайёраси Қуёш атрофида айланар экан, унинг ўқи қиялашувидан фасллар алмашинуви ҳосил бўлади. Бу оғиш сабабли баҳор келиши билан шимолий яримшар қуёш томон юзаланари ва ҳаволар исиб, қуёшли кунлар сони ортади. Астрономик баҳор эса календарь вақтига нисбатан кечроқ кириб келади. Шимолий яримшарга баҳор 20-21 март кунлари бошланиб, ўртача 92,8 сутка давом этади. Жанубда яримшарда эса баҳор 22 ёки 23 сентябрда ташриф буюради ва 93,6 сутка давом этади.

Баҳор турли мамлакатларда ҳар хил вақтда «меҳмон» бўлади. Ҳар бир халқнинг ўз баҳорига аталган қадриятлари бор. Буни яхши билган баҳорой қаерга бормасин, албатта, ўша ўлкага сепини ёйиб, ўзини кўз-кўз қилиб кириб боради. Бу эса мезбонларга бахт ва қувонч ҳада этиши, шубҳасиз.

 Япониялик устоз Шинжи

«Баҳор бизда бошқа минтақага қараганда нисбатан эрта-роқ бошланади», деганда ҳақ эди. Февралнинг совуқ ва изғиринли кунлари «умэ» деб аталган олхўри дарахтининг гуллаши билан қишнинг умри тугаб, баҳор бошланганини барча японияликлар яхши билади. Японлар бу дарахтнинг гулларини орзиқиб, антикиб кутади. Олхўрининг гуллаши билан эса хурсандчиликни бошлаб юборади. Бир-бирларини баҳор билан муборакбод этиб, савға-саломлар улашади.

рат 45 даражагача кўтарилади. Бироқ аини шу ойдан Ҳиндистон бўйлаб ёмғирлар мавсуми бошланадики, бу ҳавонинг нисбатан салқинлашишига олиб келади.

Баҳор келиши билан Ҳиндистонда ҳам байрамлар бошланиб кетади. Жумладан, февраль охири ёки март бошларида ой тўлган кун — Холи байрами нишонланади. Ҳақиқатан ҳам баҳорнинг турли гул ва шиғобашх ўсимликлардан тайёрланган турли рангдаги қуқунларни сепиб

батан узоқ давом этар экан. Табиатнинг уйғониши февралдан бошланиб, июнга қадар чўзилади. Аини шу ойларида Қуёш ер сиртини қиздириб, сернам далаларни анвойи гул ва яшил ўсимликларга тўлдириб юборади. Мамлакат гуллар билан қопланади.

 Олис Аляскада эса баҳор жуда қисқа вақтга ташриф буюради. Бу ерда қаҳратон қиш октябрь ойида бошланиб апрел охирига қадар меҳмон бўлади. Бу ерликларга баҳор нафаси май ойининг бошларидан сезила бошлайди ва бор-йўғи бир ойгина давом этади. Шу қисқа вақт давомида баҳор Аляскани безатишга улгуради. Баҳорда Алясканинг кўриниши буткул ўзгача тусга кириб, кишининг ажиб туйғуларини, ҳиссиётларини жунбушга келтириб илҳомлантиради.

 ...18 март Тошкент аэропортига япониялик ота-бола Ямамото ва Кесуке келиб тушди. Ўзбекистон диёрига ташриф буюрган меҳмонлар баҳор бу юртга аллақачон кириб келганини ҳис этишди. Ҳамма ёқда улғу айём Наврўз шодиёналари давом этаётганига гувоҳ бўлишди. Юртимизнинг муқаддас қадамжоларини зиёрат қилишга келган меҳмонлар бу айёмга, унинг энг тансиқ таоми — Сумалакка қизиқиб қолишади. Бу байрамнинг диёримизнинг чекка-чекка кишлоқларида сайлуу урф-одатларга бой тарзда ўтишини эшитиб, Бойсуннинг чекка бир кишлогига келди. Наврўз шодиёналари авжида. Кишлоқдагилар меҳмонларни миллий урф-одатларимиз билан яқиндан таништиришди. Эгнига яқтау бошига дўппи кийиб олган меҳмонлар дошқозонда қайнаётган сумалакни зўр иштиёқ ва ҳаждон билан қовлашмоқда. Кесуке мучал ёшини ўзбеклар билан биргалликда сумалак атрофида чексиз шоду хуррамликда нишонлади. Айниқса, кўпқарини томоша қилишга борган меҳмонлар бу

Қишнинг изғирин кунларига дош бериб кийғос гуллагани боис умзнинг пуштиранг гуллари мардик ва жасорат рамзи ҳисобланади.

Мартнинг охирига келиб Японияда сакуралар кийғос гуллашни бошлайдики, уларни ҳеч бир куч бу шиддатидан қайтара олмайди. Яланғоч сакура новдалари ғуж-ғуж очилган гулларга бурканади. Японияда жуда кенг тарқалган бу дарахтнинг ёппасига гуллаши билан бутун мамлакат оқ ва пуштиранг гулларга ўралади. Телевизор орқали март ойида ҳар бир префектурада сакураларнинг айнан қачон гуллаши, қайси боғда қанча сакура дарахтлари борлиги ҳақида аниқ маълумотлар бериб борилади. Пойтахт Токиода эса одатда апрель бошларида сакура гуллашини томоша қилиш мумкин.

Япониянинг айрим ҳудудларида баҳор билан боғлиқ, сакура гулларига бағишланган махсус байрамлар кенг нишонланади. Миллий либослар намойиши барчанинг диққат-эътиборида бўлади, мамлакатга келган сайёҳлар ҳам бу байрамларни ўтказиб юбормасликка ҳаракат қилади. Агар миллий либослар шодиёналарида иштирок этсангиз ўзингизни худди ўтган замонларга тушиб қолгандек ҳис этасиз. Бундан ташқари баҳор кунларида аждодлардан авлодларга ўтиб келадиган қадим анъаналар саҳна кўринишлари орқали намойиш этилиб, япон миллий таомлари тайёрланади.

 Ҳиндистонда баҳор анчагина иссиқ келади. Унинг ҳар бир ойи янада исиб, қуруқлашиб бораверади. Айниқса, май ойида Ҳиндистонда ўртача ҳаро-

хурсандчилик қилади. Миллий куй-қўшиқлар ва рақслар ижро этилади. Байрамдан кейин Ҳиндистон кўчалари камалак рангда жилоланади.

 Жанубий Африкага эса баҳор август ойида кириб келади. Бу вақтга келиб ҳарорат кўтарилишни бошлайди. Август ойида Жанубий Африка ҳудудларида кундузги ҳаво



ҳарорати 20 даражадан ошса, кечаси 8—10 даражага тушади. Сентябрь ойида эса ҳарорат яна 2—5 даражага кўтарилади. Дарё ва кўл сувлари илиқлашади. Ўсимлик оламида жонланш кузатилади. Масалан, Ботсванада ўсимликлар, жумладан акация, мокутемо ва бошқа ўсимликлар кийғос гуллайди. Денгиз ва океанлардан узоқ минтақаларда эса шамоллар мавсуми бошланади. Бошқа фасллардан фарқли равишда шамол тезлиги сониясига 10 метр тезликда эса бошлайди.

 Англияликларнинг баҳор борасида омади чоған. Англияда баҳор ер юзининг бошқа мамлакатларига қараганда нис-

ерда тўпланган тумонат одамани, отларнинг дугур-дугурини кўриб юраклари дуқиллаб кетди.

Кўпқаридан сўнг байрам ўтовига кирган меҳмон кишлок оқсоқолининг дуосига қўл очди ва кўнглидан шундай фикрларни ўтказди: шундай тинч юртга баҳор ҳам, байрамлар ҳам ярашади. Ҳар юртининг ўз баҳори бор, аммо Ўзбекистоннинг байрамларга тўла баҳори ўзгача экан. Шу боис, бу юртининг одамлари ҳар бир куни учун шукрона келтиради, эзгу ният билан дуога қўл очади.

Жўрабек ЖАНГИРОВ,
 Санжар РУСТАМОВ,
 «Ma'rifat» мухбирлари





БАНАН БАҲОРДАГИ ҲОЛСИЗЛИКНИНГ ОЛДИНИ ОЛАДИ

Маълумки, банан меваси калий моддасига бой. Ушбу элемент эса инсон организмда кўплаб муҳим вазифаларни бажаради. Қон босими меъёрлаштириш, суяклар мустаҳкамлигини таъминлашда калийга бой банан меваси фойдали.

«The Times of India» нашрининг ёзишича, мунтазам равишда банан истеъмол қилиб юрган кекса кишиларда кальцийнинг меъёри сақланиб туради ва остеопороз, суякларнинг мўртлашуви каби хасталикларнинг хавфи сезиларли даражада камаяди.

Мазкур «дармондорилар халтачаси» бириктирувчи тўқима — клетчаткаларга бойлиги билан ҳам ажралиб туради. Улар овқат ҳазм қилиш аъзоларининг меъёрида фаолият юритиши учун катта аҳамиятга эга. Банани тановул қилган киши ошқозонида аччиш (жигдод қайнаши) пасаяди, В₆ витамини эса танамизда янги қон ҳосил бўлишни жаддалаштиради.

Шу билан биргаликда, банан таркибидagi С витамини, мағний, марганец моддалари иммун тизимини мустаҳкамлайди, бахт гормонлари ҳисобланган эндорфин ва серотонинга бойлиги эса кайфият кўтарилишига ёрдам беради. Камқонлик, ҳолсизлик кuzатилётган айна баҳор фаслида меъёрида банан истеъмол қилган кишининг соғ-саломат юриши шубҳасиз.

С.РУСТАМОВ тайёрлади.



ҚОҒОЗДАН ЯРАТИЛГАН МИКРОСКОП

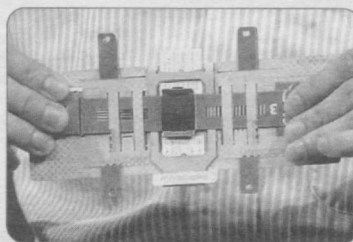
Стенфорд университети муҳандислари қиймати бир доллардан ҳам арзонроқ бўлган қоғоз микроскоп иختиро қилишди. Ушбу митти микроскоп моддаларни икки минг маротабагача катталаштириш имконига эга.

Қурилма бир неча картон бўлакчалари, диод, митти қуватлагич ва линзалардан йиғилган. Уни йиғиш жараёни бир неча дақиқа давом этади, холос. Бунинг учун махсус билим талаб этилмайди. Тажриба-синов вақтида микроскоп қисмлари 100 микронгача аниқликда йиғилиши маълум бўлди. Картонни йиғиш жараёнида қисмларнинг ўз-ўзини соzлаши ҳисобига бундай аниқликка эришилган.

Бирор предметни катталаштириб томоша қилиш учун диодни ёқиш ва окулярга қараш, тасвир тиниқлигини мослаш учун эса бош бармоқ билан қоғоз ҳалқани айлантириш kifоя.

Мўъжазгина микроскоп ҳар қандай баландликдан ҳам тушиб кетган тақдирда ҳам унга зиён етмайди.

Кашфиётчиларнинг сўзларига қараганда, арзон ва фойдаланиш учун қулай бўлгани учун мазкур микроскопдан кўпгина мамлакатларда касалликларга ташхис қўйишда фойдаланиш мумкин. Шунингдек, лаборатория ва дала шароитида изланиш олиб борувчилар учун ҳам бу мослама қўл келиши шубҳасиз.



С.РУСТАМОВ тайёрлади.

Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети кафедраларида мавжуд куйидаги бўш (вакант) ўринларга

ТАНЛОВ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ:

- Кафедра мудири лавозимига:**
1. "Бошланғич таълим методикаси" кафедраси (1);
 2. "Инглиз тили назарияси ва методикаси" кафедраси (0,75);
 3. "Немис тили ва уни ўқитиш методикаси" кафедраси (1);
 4. "Инглиз тили амалий курси" кафедраси (1);
 5. "Табиий таълим йўналишларида чет тиллар" кафедраси (0,75);
 6. "Гуманитар таълим йўналишларида чет тиллар" кафедраси (1);
 7. "Мақтабгача таълим" кафедраси (0,75);
 8. "Педагогика" кафедраси (0,75);
 9. "Умумий педагогика" кафедраси (1);
 10. "География ва уни ўқитиш методикаси" кафедраси (0,75);
 11. "Кимё ва уни ўқитиш методикаси" кафедраси (1);
 12. "Ўзбек тилшунослиги" кафедраси (0,5);
 13. "Информатика ўқитиш методикаси" кафедраси (1);
 14. "Математик анализ" кафедраси (0,5);
 15. "Математика ва уни ўқитиш методикаси" кафедраси (0,75);
 16. "Математик анализ" кафедраси (0,75);
 17. "Физика ва уни ўқитиш методикаси" кафедраси (1);
 18. "Бошланғич таълим методикаси" кафедраси (1);
 19. "Ахборот-коммуникация технологиялари" кафедраси (1);
 20. "Миллий ғоя ва маънавият асослари" кафедраси (1);
 21. "Демократик жамият қуриш назарияси ва амалиёти" кафедраси (1);
 22. "Рус тилшунослиги" кафедраси (1);
 23. "Амалий психология" кафедраси (0,5);
 24. "Умумий педагогика" кафедраси (1);
 25. "Ўзбек тилшунослиги" кафедраси (1);
 26. "Математика ва уни ўқитиш методикаси" кафедраси (0,75);
 27. "Математик анализ" кафедраси (0,75);
 28. "Физика ва уни ўқитиш методикаси" кафедраси (1);
 29. "Бошланғич таълим методикаси" кафедраси (1);
 30. "Ахборот-коммуникация технологиялари" кафедраси (1);
- Ўқитувчи лавозимига:**
1. "Миллий ғоя ва маънавият асослари" кафедраси (0,75);
 2. "Рус тили ва адабиёти ҳамда уни ўқитиш методикаси" кафедраси (0,5);
 3. "Инглиз тили назарияси ва методикаси" кафедраси (0,75);
 4. "Немис тили ва уни ўқитиш методикаси" кафедраси (1);
 5. "Инглиз тили амалий курси" кафедраси (1);
 6. "Табиий таълим йўналишларида чет тиллар" кафедраси (0,75);
 7. "Гуманитар таълим йўналишларида чет тиллар" кафедраси (1);
 8. "Мақтабгача таълим" кафедраси (0,75);
 9. "Педагогика" кафедраси (0,75);
 10. "Умумий педагогика" кафедраси (1);
 11. "География ва уни ўқитиш методикаси" кафедраси (0,75);
 12. "Кимё ва уни ўқитиш методикаси" кафедраси (1);
 13. "Ўзбек тилшунослиги" кафедраси (0,5);
 14. "Информатика ўқитиш методикаси" кафедраси (1);
 15. "Математик анализ" кафедраси (0,5);
 16. "Бошланғич таълим педагогикаси ва тарбиявий иш методикаси" кафедраси (0,5);
 17. "Жисмоний тарбия методикаси ва болалар спорти" кафедраси (0,5);
 18. "Махсус таълим методикаси" кафедраси (1);
 19. "Тасвирий санъат ва уни ўқитиш методикаси" кафедраси (0,75);
 20. "Ахборот-коммуникация технологиялари" кафедраси (0,5);
 21. "Ишлаб чиқариш технологиялари" кафедраси (0,5);
 22. "Касб таълими методикаси" кафедраси (1).

Танловда қатнашишни хоҳловчилар танлов эълон қилинган кундан бошлаб 30 кун ичида куйидаги манзилга ариза билан мурожаат қилишлари мумкин:
Тошкент шаҳри, Яққасарой тумани, Юсуф Хос Ҳожиб кўчаси, 103-уй, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети ходимлар бўлими.
Мурожаат учун телефон: (8371) 255-68-70.

Республика таълим маркази жамоаси «Дарслик, наشريёт ва муаллифлар билан ишларни ташкил этиш» бўлими методисти Жанар Джумабаевага падари бузруквори **МУРАТБАЙ** отанинг вафот этганилиги муносабати билан таъзия изхор этади.

«Бошланғич таълим» журнали тахририяти жамоаси собиқ бўлим муҳаррири **Маҳфуза ЗАЙНИДДИНОВА**нинг вафоти муносабати билан унинг оила аъзоларига таъзия изхор қилади.

Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон Миллий университети маъмурияти ва Касаба уюшма қўмитаси молия ва иқтисодиёт ишлари бўйича проректор Иргаш Тангриевага ақаси **Саримсоқ ХАҚҚУЛОВ**нинг вафоти муносабати билан таъзия изхор этади.

2014-yil — Sog'lom bola yili

Эзгулик, бунёдкорлик каби инсоний фазилатлар болаликдан шаклланади. **Маънавий-ахлоқий тарбияланган, жисмонан баркамол, она юртга муҳаббатли фарзандларни тарбиялашда оилавий қадриятлар, маҳалладаги ўзаро ҳамжиҳатлик, ёшлар қалби ва онгида миллий ғояни шакллантириш муҳим ўрин тутати.**

СОҒЛОМ БОЛАНИ ТАРБИЯЛАШ — БУРЧИМИЗ

«Соғлом бола йили» давлат дастурида оилада миллий қадриятларни шакллантириш, бола тарбиясига оид психологик ва педагогик тавсиялар ишлаб чиқиш ва бу борада самарали ҳамкорликни йўлга қўйиш вазифалари белгилаб берилган.

Наманган шаҳридаги 5-давлат нотариал идораси ходимлари томонидан ҳудуддаги маҳалла ва таълим муассасалари билан ҳамкорликда ижтимоий-психологик муаммоларнинг олдини олиш, оиланинг ҳуқуқий асослари, оилада меҳр-муҳаббат ва ўзаро ҳурмат муҳитини шакллантириш каби маданий-ахлоқий бағишлаб давра суҳбатлари, маънавий-маърифий тадбирлар ташкил этилмоқда.

Жумладан, «Соғлом болани тарбиялаш — барчамизнинг бурчимиз», «Бола тарбиясида оила ва маҳалланинг масъулияти», «Маънавият оила-дан бошланади» мавзуларида тағибот-ташвиқот тадбирлари ўтказилди.

Чуқурроқ ўйлаб кўрилса, мамлакатимизда амалга оширилаётган барча ислохотлар фарзандларимиз, уларнинг ёруғ истиқболи учун. Демак, бу мақсад ва интилишларимиз моҳиятини ёшларнинг ўзлари ҳам теран англашлари ва тушуниб етишлари, мамлакатимизда ёшларга қаратилаётган эътиборни ҳис қилишлари лозим. Учрашуларда асосан ана шу масалаларга аҳамият қаратилмоқда.

Рашидхон ХўҲАХОНОВ,
Наманган шаҳар 5-давлат нотариал идораси нотариуси

«Ma'rifat» газетасининг 2013 йил 19 октябрдаги сонида эълон қилинган «Умумий ўрта таълим муассасалари учун дарсликлар ва ўқув-методик комплексларни танлов асосида танлаб олиш бўйича танлов»да голиб бўлган дарсликлар ва ўқув-методик комплекслар Р Ў Й Х А Т И

Т/Р	Дарслик номи	Синфи	Муаллифларнинг Ф.И.Ш
1	"Русский язык" таълим давлат тили ва қардош тилларда	2	Абдураимова Зулфия
2	"Русский язык" таълим давлат тили ва қардош тилларда	3	Сергеева Наталья Корчуганова Оксана
3	"Русский язык" таълим давлат тили ва қардош тилларда	8	Рожнова Марина Яминова Умида
4	"Русский язык" таълим давлат тили ва қардош тилларда	9	Усманова Раҳима Қадиров Камалиддин
5	"Меҳнат таълими" таълим ўзбек, рус ва қардош тилларда	8	Каримов Исмоил, Тоҳиров Ўқтамжон, Махсимова Миножат
6	"Меҳнат таълими" таълим ўзбек, рус ва қардош тилларда	9	Саттарова Замира, Абдусаломова Назоқат, Аҳмедова Насиба



«Faslning eng yaxshi ijodkori»

БАЙРАМГА ҚУВОНЧЛИ ХАБАРЛАР ЯРАШАДИ

Элимизнинг байрамлари ажойиб-да. Барчасида ҳамжихатлик, тотувлик, ахилликка чорлов бор. Айниқса, Наврўзни айтмайсизми? Маҳалла ахли йигилиб, энг яхши орзу-ниятлар билан баҳорий таомлар маликаси — сумалак пишириши, аёллару болаларнинг шўх-шодон куй-қўшиқларию лапарлари, ёшларнинг кураш, аркон тортиш, тош кўтариш мусобақалари баҳор тароватини янада оширади. Албатта, байрамга қувончли хабарлар ярашади. Шу боис газетамизнинг бугунги сониди қиш фаслида ўзининг сермазмун ва қизиқарли ижод намуналари билан муштарийларимизни хушнуд этган ва тахририятнинг «Фаслнинг энг яхши ижодкори» танлови голиблигини кўлга киритган муаллифларни эълон қилиш, уларни ушбу ютуқ билан кутлашни лозим топдик.

Барчангизни Наврўзи олам билан яна бир бор муборакбод этамиз. Ижод завқи ҳеч қачон қалбингизни тарк этмасин.

Танлов номинациялари	Ғолиб материал номи ва эълон қилинган санаси	Ғолиб муаллифлар
«Энг яхши мақола»	Ватан — буюқ муаллим Республика болалар кутубхонасида бўлиб ўтган ёш китобхонлар билан онлайн мулоқот-дарс тафсилоти (2013 йил 25 декабрь)	Сирожддин Саййид, Ўзбекистон халқ шоири
«Оригинал бир соатлик дарс»	Мустақил фикрни ривожлантириш физика дарслари самарадорлигини оширади (2014 йил 15 февраль)	Феруза Темишова, Бўстонлик туманидаги 1-мактаб ўқитувчиси
«Сермазмун саҳифа»	Фаровонликдан кўнгиллар шод (2013 йил 28 декабрь)	Хулкар Тўйманова
«Энг яхши очерк ёки эссе»	Бедорлик, фидойилик чироғи унинг шувъласида ўзига хос ижод махсули — янги дарс яратилади (2014 йил 1 январь)	Курбонбой Матқурбонов
«Педагог-муаллифнинг долзарб материали»	Бешинчи чорак ёхуд таълим-тарбия узлуксизлигини таъминлашда ўқувчиларнинг ёзги таълилни маъмули ташкил этиш муҳимлиги хусусида (2014 йил 29 январь)	Ҳабибулла Абдукаримов, Гўлистон давлат университетининг педагогика инновация маркази раҳбари
Танловнинг юқорида келтирилган номинацияларида голибликни кўлга киритган муаллифлар тахририятнинг фахрий ёрлиғи ва энг кам иш ҳақининг 3 баравари миқдоридagi пул мукофоти билан тақдирланади.		
«Қизиқарли интервью, суҳбат»	«Kids' ENGLISH 2» жаҳон айвонига яна бир дарча (2014 йил 29 январь)	Азиз Норкулов
«Жозибали сурат»	Соғлом ва баркамол бўлажон! (2014 йил 18 январь)	Бурҳон Ризоқулов
«Самарали методик материал»	Математик синтез методи ўқувчиларнинг ижодкорлик ва яратувчанлик қобилиятини рўйга чиқаради (2014 йил 21 январь)	Жўракул Давлатов, Олот иқтисодий коллежи ўқитувчиси
«Тарбияга оид амалий тақлиф»	Мақтаб психолоғи таълим муассасаларида соғлом таълим-тарбия муҳитини юзага келтиришда муҳим роль ўйнайди (2014 йил 5 февраль)	Шоира Шағиаҳмедова
«Ўқишли бадий асар»	«Эн» ҳикояси (2014 йил 22 февраль)	Олим Жумабоев
Танловнинг юқорида келтирилган номинацияларида голибликни кўлга киритган муаллифлар тахририятнинг фахрий ёрлиғи ва энг кам иш ҳақининг 2 баравари миқдоридagi пул мукофоти билан тақдирланади.		
«Воқеликка муносиб шарҳ»	Қудратли элнинг болалари соғлом бўлур (2014 йил 8 январь)	Муҳаммаджон Қуронов
«Ўзига хос янгилик»	МТМ тўловларида имтиёз қандай, кимга, қанча, неча? (2014 йил 19 февраль)	Зебо Намозова
«Талаба-журналистнинг ёрқин публицистик иши»	Реферат — ижодий иш у кўчирмачилик билан эмас, мустақил ўқиб-ўрганиш асосида ёзилиши керак (2014 йил 26 февраль)	Чарос Низомиддинова, ЎзМУ талабаси
«Ҳозиржавоб муштарий» («Акс-садо»)	Интегратив таълим зарурати (2014 йил 18 январь)	Гулбуви Эшназарова, Самарқанд шаҳридаги 54-мактаб ўқитувчиси, Гулшода Равшанова, Ургут миллий хунармандчилик касб-хунар коллежи ўқитувчиси
«Энг яхши репортаж»	Оила ошёни (2014 йил 22 февраль)	Феруза Холмуродова
Танловнинг юқорида келтирилган номинацияларида голибликни кўлга киритган муаллифлар тахририятнинг фахрий ёрлиғи ва энг кам иш ҳақининг 1 баравари миқдоридagi пул мукофоти билан тақдирланади.		

Наврўз — янгилашиш, яшариш, руҳан поклашиш байрами. Шу боис маънавиятимизнинг ажралмас қисми, бобо-момоларимиздан мерос қолган анъана ва қадриятларимиз барҳаётлигини таъминловчи айём сифатида юртимизда кенг нишонланади. Миллий байрамнинг халқимиз тарихи ва бугунда тутган ўрни, маънавий қадр-қимматини ёшлар шуурига жо этиш ҳар қачонгидан-да муҳим. Бунда ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари ўқувчилари ўртасида ўтказиб келинаётган «Наврўз ва қадриятлар» кўрик-танловининг ўзига хос ўрни бор.

Мухбиримиз танлов ташкилотчиларидан бири — «Меҳр ва муруват» жамоат фонди раиси ўринбосари Анвар Юнусов билан суҳбатлашиб, «Наврўз ва қадриятлар» кўрик-танлови, унинг ёш авлод маънавиятини юксалтиришдаги аҳамияти, бу йилги ташкилий жараён ҳақидаги фикр-мулоҳазалари билан қизиқди.

— Мустақиллик кўплаб анъана ва қадриятларимизни тиклаш, уларни халқимиз, хусусан, ёш авлод орасида кенг тарғиб этиш, миллий ўзлгимизни англаш имконини берди, — дейди Анвар Юнусов. — «Наврўз ва қадриятлар» кўрик-танловининг ҳар йили анъанавий тарзда ўтказилиши шу йўлдаги эзгу мақсадларимизнинг узвий давоми-

савол учун беш баллик мезонда, биринчи шартда жами 20 балл, иккинчи ва учинчи шартда кўпи билан беш балдан берилади.

— Бу йилги кўрик-танлов аввалгиларидан қайси жиҳатлари билан фарқ қилади? Унинг низомига, шартларига ўзгартириш киритилдими?

— Кўрик-танлов ўз номи билан

ҚАДРИЯТ ВА АНЪАНАЛАР БИЛИМДОНЛАРИ ТАНЛОВИ

дир. Вилоятларда бўлганимизда ёшларнинг бу танлов ҳақидаги ижобий фикр-мулоҳазалари, тақлифларини эшитиб, у том маънода ўғил-қизларимизнинг заковатини чарх-лайдиган, ўлмас урф-одат ва қадриятларимиз борасидаги билимини синовдан ўтказадиган тафаккур майдонига айланаётганини ҳис этдик. Бундан, албатта, хурсанд бўлдик. Сир эмас, дунёнинг айрим давлатларида глобаллашув чуқур илдири отиб, маънавият ҳақидаги қарашлар бир мунча сусайган бир даврда ўзбек фарзандлари неча асрлик бобомерос удумларни унутмай, бардавомлигига ҳисса қўшаётгани, шубҳасиз, қувонарли ҳол.

— Кўрик-танловни ўтказиш жараёни, иштирокчилар қай тартибда сараланиши ҳақида сўзлаб берсангиз.

— Бу танлов тўрт босқичдан иборат бўлиб, ҳар йили март-апрель ойларида ўтказилади. Биринчи босқич академик лицей ва касб-хунар коллежларида ташкил этилиб, ўз таълим муассасасида муваффақиятли иштирок этган ўқувчилар туман миқёсидаги беллашувларда қатнашади. Ғолиблар эса вилоят босқичида қатнашиш имконига эга бўлади. Унда муваффақиятли ўтган ўн тўрт нафар ўқувчи кўрик-танловнинг республика босқичида беллашади. Айни пайтда иқтидорли, салоҳиятли ўғил-қизларимиз туман босқичида Наврўз ва қадриятларимиз борасидаги билим ва кўникмаларини синовдан ўтказишмоқда.

— Ўқувчи-ёшлар қандай шартлар бўйича билимларини синовдан ўтказишмоқда? Ғолибларни баҳолаш мезони қандай?

— Танлов уч шарт бўйича ўтказилади. Биринчисиди иштирокчилар Наврўз байрамнинг келиб чиқиш тарихи, миллий ва умуминсоний қадриятлар борасидаги билимини намойиш этади. Иккинчи шарт санъат йўналишида бўлиб, ўқувчилар ўзлари хоҳлаган йўналишда — қўшиқ айтиш бўладими, рақси, куй ижро этиши — иқтидорини намоён этиши лозим. Учунчи шарт «эркин мавзу» деб номланади. Бунда баҳру байт айтиб толмаган, кўп шеърни ёд билган ўқувчи ғолиб бўлади. Баҳолаш мезони ҳар бир

Наврўз байрами, халқимизнинг у билан боғлиқ анъана ва удумларини ёшлар орасида кенг тарғиб этиш, улар шуурига миллий ва умуминсоний қадриятларни сингдириш мақсадини ўзида муҷассам этган. Халқимиз турмуш тарзига эътибор билан разм солсангиз, ҳар бир худудга хос урф-одатларни, ажиб хилма-хилликни кузатасиз. Танловнинг якуний босқичида иштирокчилар бу ўзига хосликни, худудлардаги Наврўзни нишонлаш анъанасини саҳнага олиб чиқиб, бошқаларни ҳам бундан воқиф этишади. Танловга ўзгартириш киритиш эҳтиёжи йўқ. Шартлар ҳам меъёрида, деб ўйлаймиз.

— Ғолиблар кейинги йили ҳам танловда қатнашиши мумкинми?

— Бунда чеклов йўқ. Бу йилги ғолиб кейинги йил ҳам қатнашиши мумкин. Бироқ бу кам учрайдиган ҳолат. Танловда асосан 3-босқич ўқувчилари иштирок этади. Сабаби, бу пайтда — тарих, она тили ва адабиёт, маънавият асослари каби муҳим фанлар ўтилиб, ўқувчилар танловга руҳан тайёр бўлади.

— Танлов ёшларнинг келгуси ҳаётида, изланишларида қандай аҳамият касб этапти?

— Аввало, бу танлов юртимиз ёшларига, уларнинг маънавий камолотига қаратилган юксак эътибор ва ғамхўрлик самарасидир. Менимча, фарзандлари келажаги учун маърифатли шахс бўлиб камолга этиши учун барча шароитни муҳайё этадиган ўзбек халқидек миллат йўқ. Танловнинг ёшлар ҳаётидаги аҳамиятига тўхталадиган бўлсак, оммавий ахборот воситаларидан «Наврўз ва қадриятлар» кўрик-танловида ғолиб бўлган ёшлар бошқа нуфузли танловларда ҳам муваффақият қозонаётгани, хусусан, қизлар интилиши ва саъй-ҳаракатларини давом эттириб, Зулфия номидаги давлат мукофотида сазовор бўлгани ҳақидаги хабарларни эшитганимизда, қувонамиз. Бугун амалга оширилаётган ишлар эртага, албатта, самара беришига ишончимиз янада мустаҳкамланади.

Хайриддин МУРОД
суҳбатлашди.



НАМАНГАННИНГ «БАРКАМОЛ АВЛОД»И



мусобақани ҳам мезбон, ҳам иштирокчи сифатида қаршилайди

Маълумки, ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари ўқувчилари ўртасидаги «Баркамол авлод—2014» спорт мусобақаларининг финал босқичи Наманганда ўтказилади. Табиийки, бундай улкан спорт байрамига мезбонлик қилиш ўзига хос масъулият талаб этади. Наманган шаҳрида айна кунларда ёшлик ва спорт байрамини муносиб тарзда қарши олиш ва юксак даражада ўтказиш учун пухта тайёргарлик кўрилмоқда.

2000 йилги Илк Универсиада ўйинлари ҳам Наманган шаҳрида ўтказилган. Унда орттирилган тажриба уч босқичли спорт мусобақаларининг «ўртанча»си учун ҳам қўл келиши мўқаррар. Хозирда «Баркамол авлод—2014»нинг финал босқичига тайёргарлик ишларини ташкил этувчи ишчи гуруҳлар шакллантирилган ва улар белгиланган режа асосида тегишли вазибаларни амалга оширишмоқда.

Наврўз байрами шукуҳи кезиб юрган айна кунларда спортнинг 16 тури бўйича мусобақалар ўтказилган иншоотлар, мусобақа иштирокчилари ва меҳмонлар жойлаштирилган ётоқхоналар, дам олиш масканларида реконструкция ва таъмирлаш ишлари билан бирга, ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш ҳам жадаллик билан олиб борилмоқда.

Бундан ташқари, спорт объектиларини зарур жиҳозлар ва мебеллар, керакли асбоб-ускуналар билан таъминлаш тадбирлари амалга оширилган. Жойларда ташкил этилган ишчи гуруҳлари эса мазкур жараённи назорат қилмоқда. Шунингдек, мусобақа қатнашчиларининг маданий-маърифий дам олиши, коммунал ва транспорт хизматидан фойдаланиши учун тегишли чора-тадбирлар ишлаб чиқилмоқда. Ёш спортчиларнинг саломатлигини сақлаш, хавфсизлигини таъминлаш борасида алоҳида тай-

ёргарлик кўрилмоқда.

«Баркамол авлод—2014» спорт мусобақалари финал босқичи баҳсларини ўтказиш учун вилоятнинг энг намунали, барча шарт-шароитга эга спорт иншоотлари танланган бежиз эмас. Чунки ушбу спорт мусобақаси ёшларимизнинг халқаро майдонлар сари ilk қадам ташлашида таянч вазибаларини ўтайди.

Мусобақалар ўтадиган 10та спорт зали, сузиш ҳавзаси, ўйингоҳ, теннис корти ҳамда «Пахлавон» спорт мажмуаси, бта таълим муассасасининг турар жойи ҳамда 4та ошхона мусобақалар ўтказиш учун шай қилинмоқда. Агар бирма-бир сана-сақ, спорт мусобақалари қуйидаги манзилларда: энгил атлетика, футбол, гандбол, оғир атлетика, шахмат мусобақалари «Баркамол авлод» спорт мажмуасида, баскетбол (ўсмирлар ва қизлар) Наманган олимпия заҳиралари спорт коллежиди, волейбол (ўсмирлар ва қизлар) Наманган муҳандислик-педагогика институти спорт залида, стол тенниси ва теннис Наманган шаҳар «Дўстлик» спорт мажмуасида, сузиш «Пахлавон» сузиш ҳавзасида, бадий гимнастика «Пахлавон» спорт мажмуасида, бокс, таэквандо, дзю-до, эркин кураш, юнон-рум кураши Маданият ва спорт ишлари бошқармасига қарашли спорт мажмуасининг учта залида ўтказилади.

Албатта, наманганлик ёшлар мусобақаси мезбонлик қилиш билан бирга, спорт баҳсларида иштирок



этади. Шу мақсадда «Баркамол авлод—2014» спорт мусобақалари дастуридан ўрин олган спортнинг 16 тури бўйича жамоалар шакллантирилиб, уларга малакали мутахассислар ва мураббийлар бириктирилди. Айна кунларда қизлар ва ўсмирлардан иборат жамоалар беллашувларга қизгин тараддууд кўрмоқда. Кўплаб мусобақаларда совринли ўринларни мунтазам эгаллаб келаётган қўл тўпи(қизлар), волейбол ва баскетболчи ёшларнинг ўқув йигин машгулотларида маҳорат ва кўникмаси янада оширилмоқда.

— Исковот озиқ-овқат саноати коллежининг волейболчи қизлари финал босқичида ҳам галабага асосий даъвогарлардан бири, — дейди бош мураббий Шарифжон Қосимов. — Ушбу нуфузли мусобақага жиддий ҳозирлик кўраямиз, жамоамиз таркибини янгиллади. Эътиборлиси, уларнинг аксарияти «Умид ниҳоллари» спорт мусобақаларида кашф этилган. Агар «Баркамол авлод—2014»да ўзини кўрсата олишса, кейинчалик Универсиада спорт ўйинларида ҳам ўз одимларини давом эттиришига ишонаман.

Хусусан, мазкур коллежнинг 3-босқич ўқувчиси Назокат Жўраева жамоа етакчиларидан биридир. У жамоадорлари билан ҳар кун тактик машгулотларда катнашиб, руҳан ва жисмонан чиниқмоқда.

— «Умид ниҳоллари» спорт мусо-

бақалари биз учун галаба сари ташланган ilk қадам бўлса, ажабмас, — дейди волейболчи Н.Жўраева «Баркамол авлод—2014»дан юқори мақсадни кўзлаётганига ишора қилиб. — Фақат спорт мусобақаси эмас, балки ўзига хос шодияна сифатида ҳам биз учун кадр-лидир. Жорий йили Наманган шаҳрида ўтказилган «Баркамол авлод» спорт ўйинлари ҳам ёдимизда умрбод сақланиб қолишига ишонамиз. Тайёргарлик жараёни ҳақида айтсам, мезбонлик шарафини муносиб химоя қилиш учун астойдил ҳозирлик кўраямиз. Кўп вақтимиз спорт залида ўтмоқда, ҳар кун икки маҳалдан волейбол машгулотларида қатнашамиз. Мураббийимиз Илҳомжон Турдиевдан спортнинг сир-синаотини ўрганиб, тажрибаларимизни оширишда давом этмоқдамиз.

Исковотлик волейболчи қизлар ортада қолган икки йил мобайнида мамлакат миқёсидаги турли мусобақаларда бир тану бир жон бўлиб катнашди ҳамда фахрли ўринларни эгаллади. Шу билан бирга катта мусобақалар ҳавосини ҳам олишди. Косонсой педагогика касб-хунар коллежиди тахсил олаётган қўл тўпи усталари учун ҳам мусобақага тайёргарлик мунтазам ташкил этилмоқда. Жисмоний тарбия фани ўқитувчиси Мухтор Ҳафизов шогирдларининг «Баркамол авлод—2014» мусобақасида фахрли ўринни эгаллашлари учун бор малака ва маҳоратини ишга солмоқда.

Мухтасар айтганда, ҳар бир кун бизни мусобақага тобора яқинлаштирмоқда. Наманган шаҳрида спорт байрамини кўтаринки руҳда ташкил этиш ҳамда унда муваффақиятли иштирок этиш учун амалга оширилаётган пухта ҳозирлик эса спорт ўйинлари иштирокчиларининг ўз мақсадига эришишлари учун кўмак берса, ажабмас.

Ганишер АКБАРОВ

Наманган вилояти

Раҳмонжон МАМАДАЛИЕВ
олган суратлар.



«ФУТБОЛ БАҲОРИ» БОШЛАНДИ

Баҳор ҳар бир дилга янгилашиш, яшариш кайфиятини олиб келади. Ҳатто паррандаю даррандалар, наботот олами ҳам кўклам нафасини илғайди. Айниқса, ўзбек футболло ихлосмандлари учун баҳор ўзгача завқу тароватга эга. Чунки айнан баҳор фаслининг ilk кунларида футбол бўйича Ўзбекистон миллий чемпионати олий лигаси учрашувларига старт берилади.

Жорий йилда мазкур мусобақанинг 23 ғолиб ва совриндорлари номи аниқланади. Мамлакатимиздаги стадионлар уйғонди. Олий

лига матчилари бошланди. Хабарингиз бор, ушбу чемпионатда мамлакатимизнинг энг кучли ўн тўрт жамоаси ўзаро мусобақага киришган.

Улар совринли ўринларни олиш ва келаси йили Осиё миқёсидаги мусобақаларда иштирок этиш имконини берувчи йўлланмаларни қўлга киритиш учун ўзаро курашади.

Куни кеча якунига етган 1-тур учрашувларида амалдаги чемпион — «Бунёдкор» ўз майдонида Навоийнинг «Қизилқум» жамоасини қабул қилиб, 2:1 ҳисобида енгди. Ўтган йилги чемпио-

натда қумуш медални қўлга киритган «Локомотив» эса Наманганда «Навбахор»ни кичик ҳисоб(1:0)да мағлубиятга учратди. Шунингдек, кучли учликдан жой олган «Насаф» ҳам Қаршида самарқандликларнинг «Динамо» жамоаси билан куч си-нашиб, 1:0 ҳисобида галаба қозонди.

«Пахтакор» клуби вакили томонидан урилган ягона гол пойтахт жамоасининг

«Андижон»дан устунлигини таъминлади. Қизикarli томони шуки, «Бухоро» жамоаси ҳам Фарғонанинг «Нефтичи»сини 1:0 ҳисобида мағлуб этди. Янги мавсумни янги стадионда бошлаган «Олмалик» эса Бекободнинг «Металлург»ини (3:2) енгди. Дастлабки турда қайд этилган ягона дуранг (1:1) натижага мухлислар Жиззахда «Сўғдиёна» ва «Машъал»(Муборак) жамоалари қарама-қаршилигида гувоҳ бўлишди.

З.ХОЛОВ тайёрлади.



ЎЗБЕКISTON RESPUBLIKASI XALQ TA'LIMI VAZIRLIGI

“ЎQUV TA'LIM-TA'MINOT” davlat unitar korxonasi

Барча устоз ва мураббийларни,
Халқ таълими, Олий ва ўрта махсус
таълим вазирликлари тизимидаги
ўқув муассасалари, ташкилотларида
меҳнат қилаётган ҳамкасбларни
НАВРЎЗ умумхалқ байрами

билан муборакбод этади!

Барчангизга энг эзгу тилаklarимизни
йўллашдан мамнунмиз!

